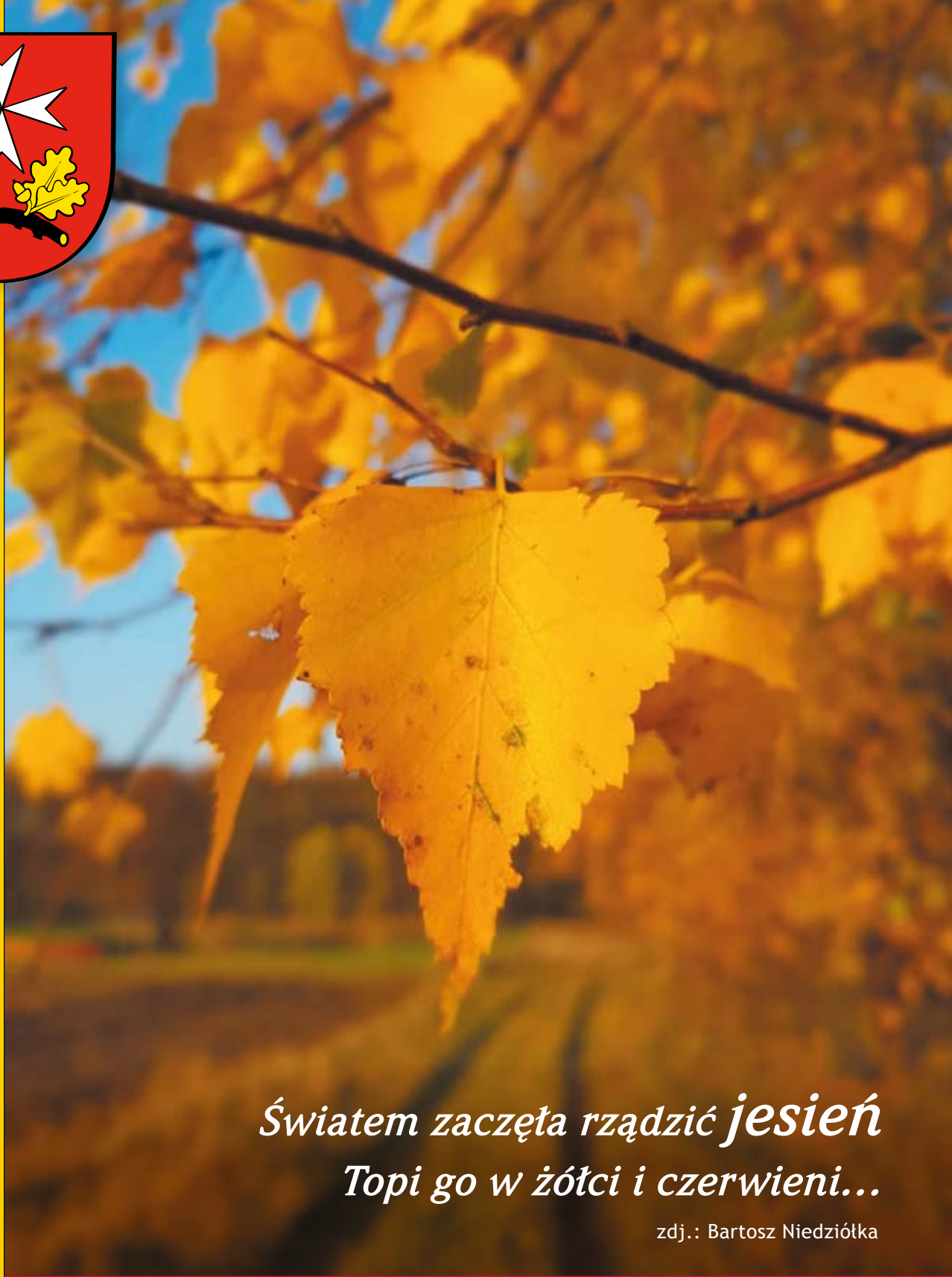

nr 09 (211) październik 2021
ISSN 1233-0574

gazeta sucholeska

*Światem zaczęła rządzić jesień
Topi go w żółci i czerwieni...*

zdj.: Bartosz Niedziółka

Na Pieczoną Pyrę – tylko do Zielątkowa

Parkuj i jedź! Nowe rozwiązania komunikacyjne

Listopad obfituje w wydarzenia

Bezpłatny miesięcznik mieszkańców gminy Suchy Las
Biedrusko • Chłudowo • Gołęczewo • Jelonek • Osiedle Grzybowe • Suchy Las
Suchy Las Wschód • Zielątkowo • Złotkowo • Złotniki Osiedle • Złotniki Wieś

...w trosce o zdrowie dzieci!

Drogi Rodzicu!

Zdrowa Klasa to ogólnopolski projekt badawczo-edukacyjny, którego celem jest poprawa stanu odżywienia dzieci w wieku szkolnym. W realizowanym projekcie zajmujemy się wdrażaniem zaawansowanych narzędzi badawczych, opracowywaniem szczegółowych raportów, a także szeroko zakrojonymi działaniami edukacyjnymi.

Projekt aktualnie przeprowadzany jest w zgłoszonych szkołach w gminie Suchy Las. Osobą prowadzącą jest dietetyk kliniczny Patrycja Przybylska, mieszkanka Suchego Lasu. Po spotkaniu dzieci w szkole z dietetykiem jest możliwość pobrania indywidualnego raportu o swoim dziecku na stronie: zdrowaklasa.pl/raport

Jak dołączyć do projektu?

Z programu badawczego mogą skorzystać wszystkie **SZKOŁY PODSTAWOWE**, które wyrażą chęć uczestnictwa w tym projekcie poprzez specjalnie przygotowany **FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY** lub bezpośredni kontakt z dietetykiem prowadzącym.

Udział w programie jest całkowicie **BEZPŁATNY**. Nie wiąże się on z żadnymi opłatami zarówno dla szkół jak również rodziców. Niesie natomiast ogromną wartość dla wszystkich, a w szczególności dla naszych dzieci. Zachęcamy więc wszystkie szkoły, dyrektorów, nauczycieli, wychowawców, samorządowców i rodziców do wzięcia udziału w tej szczególnej misji.

Każde dziecko ma możliwość odbycia bezpłatnej konsultacji z dietetykiem w ramach projektu i otrzymać plan żywieniowy na 14 dni.

Dietetyk prowadzący:
Patrycja Przybylska
tel. 724752067
przybylska.dobrydietetyk.pl

Patronaci:

Suchy Las + FOR YOU

GETFREE

INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE KLIMATYZACJE I POMPY CIEPŁA

TWOJA WŁASNA ELEKTROWNIA SŁONECZNA

- UWOLNIJ SIĘ OD RACHUNKU ZA PRĄD
- SKORZYSTAJ Z DOŚWIADCZENIA
PROFESJONALISTÓW

ZAPRASZAMY DO NASZEGO
BIURA SPRZEDAŻY:

Get Free sp. z o.o.
ul. Akacyjowa 4, Suchy Las
NIP 9721302262

☎ 666 22 31 22

✉ info@getfree.pl

www.getfree.pl

Bitwa o podatek wygrana

Dziś samorządowcy, którzy walczyli o „podatek poligonowy” mogą świętować. To już pewna i oficjalna informacja, 30 września br. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ukazało się rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 września 2021 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

W dokumencie tym czytamy m.in., że: W rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. poz. 1390) w załączniku nr 1 w ust. 1 w tabeli w lp. 9 w kolumnie trzeciej uchyla się pkt 5.

Zmiany danych ewidencyjnych, ujawnione w ewidencji gruntów i budynków po dniu 30 lipca 2021 r., dotyczące zaliczenia do użytku gruntowego Nieużytki – N wydzielonych części terenów zamkniętych przeznaczonych do szkolenia wojsk, w szczególności strzelnic, czołgowisk, rejonów upadku pocisków, pasów ćwiczeń taktycznych, pól roboczych poligonów wojskowych oraz placów ćwiczeń, uznaje się za niebyłe i w zakresie takich wydzielonych części przywraca się dane ewidencyjne ujawnione w tej ewidencji na dzień 30 lipca 2021 r.

Przypomnijmy, na zakwalifikowaniu wyżej wymienionych terenów jako nieużytków tzw. gminy poligonowe straciłyby łącznie ok. 170 mln zł rocznie. W przypadku Gminy Suchy Las dochody zostałyby umniejszone o kwotę ok. 17 mln zł.

Wrześniowe rozporządzenie i jego zapisy to sukces „gmin poligonowych”, a tym samym gminy Suchy Las, która odegrała jedną z kluczowych ról w tej batalii. Ale samorządowcy nie zamierzają składać broni. W listopadzie, w Suchym Lesie odbędzie konferencja, która będzie oka-

zją do spotkania i wymiany doświadczeń przedstawicieli „gmin poligonowych”, w szczególności wójtów i burmistrzów w zakresie wpływu zmian w ewidencji grun-

tów i budynków na finanse publiczne jednostek samorządu terytorialnego.

Jednym z punktów tego spotkania będzie zebranie założycielskie stowarzyszenia „gmin poligonowych”. – *Do tej pory byliśmy ignorowani lub niezauważani* – mówi wójt Grzegorz Wojtera. – *Pomimo tego, że administrujemy jako władze samorządowe na terenie całej gminy, w przypadku terenów poligonowych nasze uprawnienia są ograniczone. Aby mieć realny wpływ na to, co dzieje się na poligonie musimy uzyskać przymiot strony zarówno w postępowaniach administracyjnych, jak i w postępowaniach przed sądami. Temu właśnie służy idea powołania związku gmin poligonowych. Po jego powstaniu będziemy mogli na forum ogólnokrajowym reprezentować interesy naszych gmin, w myśl zasady: „nic o nas bez nas”.*

Powołanie stowarzyszenia ma zapobiec takim sytuacjom, jak ta z lipca tego roku, która dotyczyła „podatku poligonowego”. O nowym rozporządzeniu przekształcającym poligony w nieużytki rolne samorządowcy dowiedzieli się na etapie jego publikacji.

BS

Za nami trudna, ale zakończona sukcesem batalia samorządów o tzw. podatek poligonowy.

Dzięki szybkim i sprawnym działaniom, podjętemu dialogowi i zrozumieniu sytuacji, w której zostały postawione samorzady, udało się zmienić rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie ewidencji gruntów i budynków z dnia 27 lipca br. To oznacza, że budżet gminy Suchy Las i pozostałych kilkunastu gmin poligonowych został obroniony.

Składam podziękowania za współpracę, wsparcie i skuteczne działania

Posłom na Sejm RP: Jarosławowi Rzepie, Franciszkowi Sterczewskiemu oraz Krzysztofowi Paszykowi,

Głównemu Geodecie Kraju oraz Urzędnikom administracji centralnej, w tym: Ministerstwa Rozwoju i Technologii,

Władzom powiatowym na czele ze Starostą Poznańskim Janem Grabkowskim,

Kolegom samorządowcom – Burmistrzom, Wójtom, Radnym,

Urzędnikom administracji samorządowej.

Wójt Gminy Suchy Las
Grzegorz Wojtera

Główne zdjęcie na okładce – autor: Bartosz Niedziółka,
laureat 3 miejsca Konkursu Fotograficznego „Chludowo obiektywnie”, organizowanego przez CKiBP Gminy Suchy Las.

Serdeczne życzenia, gorące życzenia

Pani Bronisława Osses ze Złotnik 4 października obchodziła setne urodziny! Z tej wyjątkowej okazji Jubilatkę z życzeniami i bukietami kwiatów odwiedzili: Sekretarz Gminy Marcin Kołodziejczak, który przekazał również okolicznościowy adres od Wójta Gminy, oraz przedstawiciele Złotnik – radny Michał Przybylski, a także radny, przewodniczący Zarządu Osiedla Grzegorz Słowiński.

Pani Bronisława w Złotnikach mieszka od 7 lat. Przeprowadziła się tu z Poznania i zamieszkała u swojej córki z rodziną.

sentymentem. Jubilatka była najmłodszą spośród ośmiorga rodzeństwa. W czasie II wojny światowej pracowała fizycznie

towarzyszącego strachu przed okupantem, nigdy nie narzekała i nie płakała. Zaraz po wojnie zamieszkała w Zielonej Górze, ale szybko wróciła do swojego ukochanego Poznania.

Tu wraz z mężem wychowywała dwie córki – Barbarę i nieżyjącą już Ewę. Państwo Ossesowie dochowali się dwojga wnuków i dwojga prawnuków – bo „Dwójeczka to liczba Boża”. Przez całe swoje wspólne życie mieszkali na Słowackiego przy Rynku Jeżyckim. Z tym miejscem Pani Bronisława ma wiele wspólnych wspomnień, zajmowała się domem i szyciem, do którego miała prawdziwy dryg.

Pani Bronisława zawsze była elegancką kobietą, dbającą o swój wygląd, cieszącą się dobrym zdrowiem. Kiedy poszła do lekarza w wieku 87 lat, a ten zapytał się o jej ostatnią wizytę, odpowiedziała, że przed wojną. Wypisując receptę „na zdrowie” Jubilatka na pewno zaleciłaby spożywanie mleka – litr dziennie i serów, a do tego filiżankę kawy. Dziś Pani Bronisława również nie odmawia sobie „małej czarnej”.

Pani Bronisławie życzymy kolejnych pięknych urodzin. Niech Jubilatce dopisuje zdrowie i szczęście, a uśmiech towarzyszy jej każdego dnia.

FOT. B. STACHOWIAK

To właśnie w Poznaniu Pani Bronisława urodziła się i mieszkała większość swojego życia. Lata dzieciństwa spędzone na poznańskiej Śródce ciągle wspomina z

na równi z mężczyznami w Forcie VII w Poznaniu, by uniknąć wywózki do III Rzeszy. Jak wspomina Pani Bronisława, praca była bardzo ciężka, ale mimo trudu i ciągłe

BS

Zawsze będziemy pamiętać

Gmina Suchy Las i jej przedstawiciele zostali uhonorowani za popularyzowanie i utrwalanie wiedzy i pamięci o ludziach i ich czynach w walce o niepodległość Polski. Uroczyste wręczenie odznaczeń i wyróżnień odbyło 28 września w sali im. Lubrańskiego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, podczas Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczej Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Poznaniu.

Gmina Suchy Las znalazła się w gronie samorządów, które zostały wyróżnione Kombatanckim Krzyżem Pamięci. Odznaczenie to jest wyrazem szczególnej wdzięczności za pomoc i wsparcie działalności Wielkopolskiego Zarządu Wojewódzkiego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Poznaniu. Z rąk dr. Mariana Króla oraz Mirosława Grzędowskiego, szefów WZW, odebrał je Zastępca Wójta Gminy Suchy Las Marcin Buliński.

Sucholeski samorząd został nagrodzony m.in. za wsparcie wydania publikacji pt. „Pamięć Wojny”. Książka ta, której partnerem została Gmina Suchy Las, została wydana przez Wielkopolski Zarząd Wojewódzki Związku Kombatantów dla uczczenia 81. rocznicy wybuchu II Wojny Światowej oraz 100. rocznicy Bitwy Warszawskiej. Na jej kartach zostały przedstawione skutki II Wojny Światowej dla Polski i Polaków, relacje osób żyjących w tym okresie oraz

wspomnienia ich rodzin. Każda z przedstawionych historii jest ważnym świadectwem obrazującym tragiczny los osób boleśnie doświadczonych przez okupanta.

Książka „Pamięć Wojny” dostępna jest w siedzibie Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, która mieści się w Poznaniu, ul. Piekary 17 (VIII piętro). Sekretariat czynny: od wtorku do czwartku, w godz. 9:00 – 13:00, tel. 61 307 20 90.

Podczas uroczystości przyznano także inne odznaczenia. W uznaniu szczególnych zasług w kultywowaniu pamięci o walce o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, Medalem „Pro Patria” (medale zostaną wręczone w późniejszym terminie) wyróżniono m.in. Jana Kucharskiego, prezesa Stowarzyszenia Biedrusko oraz właściciela Pałacu w Biedrusku. W czerwcu 2019 roku z inicjatywy Jana Kucharskiego na terenie Zespołu Pałacowo-Parkowego w Biedrusku, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości

odsłonięty został pierwszy w wolnej Polsce Narodowy Panteon Powstania Wielkopolskiego.

Wrześniowe, uroczyste spotkanie poprzedzone zostało złożeniem kwiatów pod Pomnikiem Poznańskiego Czerwca 1956 oraz spotkaniem z Rektorem UAM. Natomiast w jego trakcie odbyła się m.in. promocja książki „Pamięć Wojny”, której towarzyszyła część artystyczna.

BS

Spółka LARG ma już 10 lat!

31 marca 2011 roku Rada Gminy Suchy Las powołała do życia Lokalną Agencję Rozwoju Gospodarczego Gminy Suchy Las – spółkę mającą na celu działalność na rzecz rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy Suchy Las.

Dekadę swojej działalności spółka świętowała podczas uroczystości w gronie najbliższych współpracowników oraz kluczowych kontrahentów, tj. przedstawicieli firm leasingowych. To właśnie w działalności

zyskuje na liczbie zarejestrowanych pojazdów, od których przewoźnik te podatki odprowadza. Dzięki takiemu rozwiązaniu do budżetu gminy rocznie trafia ponad

10 mln złotych! Co więcej, usługa oferowana przez LARG, zwana „wirtualnym biurem”, z najniższych stawek podatku pozwala korzystać również tym firmom, które działają poza granicami gminy, co wpływa na jeszcze większe wpływy z podatków transportowych.

Spotkanie z okazji jubileuszu spółki było również okazją do inauguracji nowego etapu w działalności LARG-u i powitania na stanowisku nowego prezesa – pana Gerarda Masłowskiego. – *Po 10 latach podjęliśmy decyzję o rozszerzeniu działalności spółki o nowy profil. Spółce powierzono nowe obowiązki z obszaru inwestycji kluczowych dla gminy* – mówił na uroczystości wójt Grzegorz Wojtera, życząc tym samym pracownikom LARG-u powodzenia w realizacji nowych przedsięwzięć.

Małgorzata Dawidowska

FOT. M. DAWIDOWSKA

na rynku transportowym wyspecjalizowała się spółka LARG, przynosząc co roku korzyści finansowe dla budżetu gminy.

Podczas jubileuszowego spotkania wójt Grzegorz Wojtera dziękował partnerom LARG-u za pomoc w budowaniu wizerunku gminy przyjaznej transportowi. Od wielu lat bowiem gmina Suchy Las to dla przewoźników podatkowy raj, oferujący minimalne stawki podatku od środków transportu. Z takiego rozwiązania korzystają obie strony – przewoźnik optymalizuje wydatki poniesione na podatki, a gmina

WOKiSS wyróżnił Wójta Gminy Suchy Las

Wójt Grzegorz Wojtera został uhonorowany Filarem Samorządu Terytorialnego. Nagroda ta została ustanowiona w 2015 roku przez Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych z okazji jubileuszu 25-lecia samorządu terytorialnego w Polsce, a także ćwierćwiecza działania WOKiSS.

Filar Samorządu Terytorialnego jest wyróżnieniem specjalnym przyznawanym osobom, których działalność w istotny sposób wpłynęła na budowanie samorządu terytorialnego w Polsce oraz rozwój samego Stowarzyszenia.

W gronie jego laureatów znajdują się samorządowcy, którzy przez okres trzydziestu lat funkcjonowania samorządu gminnego i dwudziestu lat od momentu reaktywacji powiatów, w nieprzerwany sposób sprawowali naj-

wyższe funkcje zarządcze i kierownicze w strukturach administracji lokalnej. Nagrodą uhonorowano także osoby zasłużone w działaniach na rzecz rozwoju gmin, powiatów i WOKiSS, w tym prof. Teresę Rabską (1926 – 2018) – prawniczkę i nauczyciela akademickiego, profesor nauk prawnych, współtwórczynię dziedziny publicznego prawa gospodarczego, redaktor naczelną „Ruchu Prawniczego, Ekonomicznego i Socjologicznego” (2003–2018), pierwszą kobietę pełniącą funkcję prorektora w historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (1984–1985).

Wręczenie nagród odbyło się 7 października podczas spotkania Klubu Wójta, Burmistrza i Prezydenta Miasta, który odbył się w Świeradowie Zdroju.

BS

Z sesji Rady Gminy Suchy Las

Sierpniowa sesja Rady Gminy Suchy Las choć nie była bogata w ilość uchwał, nie należała do najkrótszych ze względu na szerokie dyskusje radnych.

Pierwsza uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Jelonek – rejon ulic Nektarowej i Krótkiej została podjęta jednogłośnie i plan został uchwalony. Następnie dokonano zmiany uchwały w sprawie stawek dotacji przedmiotowych na rok 2021 dla gminnego zakładu budżetowego (GOS) w związku z obsługą nowej hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Suchym Lesie.

Podjęto uchwałę o zmianie budżetu na rok 2021. Podczas podejmowania uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Suchy Las na lata 2021-2031 wybuchły dwie zagorzałe dyskusje. Pierwsza związana była ze zmianą wysokości funduszy w punkcie budowy parku pomiędzy ulicami Borówkową, Nizinną, Szkolną i Promienistą w Suchym Lesie. Radni przyjęli rozwiązanie, aby powstawanie parku rozłożyć na kilka lat i zaangażować mieszkańców poprzez wykorzystanie środków z zadania lokalnego Osiedla Suchy Las. Podobnie powstają miejsca rekreacyjne na osiedlu Suchy Las - Wschód czy w Zielątkowie. Druga polemika dotyczyła propozycji zgłoszonej przez sołtys Złotkowa – potwierdzonej przez radnego ze Złotkowa – o wykreślenie z WPF zadania polegającego na budowie skrzyżowania Obornicka / Cedrowa / Północna w Złotkowie. W długiej dyskusji udział wzięli wójt, radni i mieszkańcy Złotkowa. Wniosek nie znalazł wystarczającego poparcia rady i nie został uwzględniony. Cała Wieloletnia Prognoza Finansowa została przyjęta 11 głosami.

Po przerwie radni zajęli się regulaminem w sprawie dostarczania wody i odbioru ścieków. Regulamin został przyjęty, podobnie jak uchwała w sprawie warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych. W dalszej kolejności przystąpiono do przyjęcia uchwały w sprawie wspierania sportu w gminie Suchy Las. Po przyjęciu kilku poprawek, całą uchwałę podjęto jednogłośnie. Następnie rada odrzuciła skargę na Wójta złożoną przez mieszkańców Suchego Lasu.

Uchwałą przyjęto zadanie publiczne w zakresie zarządzania drogą powiatową nr 2431p – ul. Sucholeską w m. Suchy Las oraz odcinkami dróg publicznych, w szczególności ul. „Nowa Obornicka”, ul. Szymanowskiego, ul. Biskupińska, położonymi w granicach administracyjnych m. Poznania, niezbędnymi dla realizacji projektu pn. „Integracja węzłów na pół-

nocnej obwodnicy towarowej m. Poznania z miejskim transportem zbiorowym – dokumentacja” w zakresie budowy węzła przesiadkowego przy przystanku pasażerskim Poznań Suchy Las wraz z likwidacją kolizyjnego przejazdu drogowego przez linię kolejowe w ciągu ul. Sucholeskiej.

W dalszej kolejności radni przyjęli oświadczenie Rady Gminy Suchy Las w sprawie utraty dochodów z podatku od nieruchomości zajętych pod obronność kraju na terenie poligonu Biedrusko, w którym rada wyraziła swoje zaniepokojenie i sprzeciw wobec rozporządzenia ministra rozwoju, ale także nadzieję, że działania wójta, radnych i mieszkańców przyniosą pozytywny skutek i gmina nie zostanie pozbawiona dochodów z tytułu podatku od nieruchomości. Przyjęto również oświadczenia w sprawie inicjatywy ustanowienia 27 grudnia świętem państwowym.

XXXVII sesja Rady Gminy Suchy Las odbyła się 30 września.

Przed jej rozpoczęciem miała miejsce krótka prezentacja działalności Lokalnej Grupy Działania „Kraina Trzech Rzek”.

W sesji uczestniczyło 13 radnych. Przyjęto protokoły z trzech poprzednich sesji. Podjęto uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – Północny Wschód. Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – teren zabudowy usługowo-przemysłowej w rejonie ulic Sprzecznej i Mokrej. Podjęto uchwałę w sprawie pomocy finansowej dla Gminy Czerwonak na budowę kładki pieszo-rowerowej. Następnie radni zajęli się zmianami w uchwale w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Suchy Las na rok 2021. Przewodnicząca Komisji Finansów, Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Joanna Pągowska złożyła dodatkowo wniosek o przeznaczenie 10 tys. zł na

opinię eksperta, odnośnie celowości budowania skrzyżowania w Złotkowie w rejonie ulic Cedrowej, Północnej i Obornickiej, czy też ulic Obornickiej i Pawłowickiej, którego temat był szeroko dyskutowany podczas dwóch obrad komisji i na sierpniowej sesji. Rada jednogłośnie przychyliła się do wniosku. Jednogłośnie przegłosowano całą uchwałę, a także zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2021-2031. W dalszej kolejności radni zajęli się stawkami dotacji dla Gminnego Ośrodka Sportu w Suchym Lesie. Uchwałę w tej sprawie przyjęto jednogłośnie.

W związku z rezygnacją jednego z członków Rady Sołeckiej Chłudowa oraz jednego z członków Zarządu Osiedla Złotniki Osiedle, przegłosowano zarządzenie wyborów uzupełniających.

Informuję również, że Komisarz Wyborczy zarządził wybory uzupełniające do Rady Gminy Suchy Las, okręg wyborczy nr 13 (osiedle Grzybowe i Złotniki Wieś), w niedzielę 5 grudnia 2021 roku, z powodu wygaśnięcia mandatu radnego Gminy Suchy Las Włodzimierza Majewskiego, okręg wyborczy 13, lista nr 16, zgłoszony przez KWW Gmina Razem, w związku z uprawomocnieniem się orzeczenia Sądu Okręgowego w Poznaniu, III Wydział Karny, sygnatura akt IIIK 383/19 – w dniu 23 czerwca 2021 r.

Protokoły z sesji, wyniki głosowań można znaleźć na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Suchy Las – bip.suchylas.pl/294/protokoly-kadencja-2018-2023.

Przewodnicząca
Rady Gminy Suchy Las
Anna Ankiewicz

Pani Justynie Kasprzak i jej Rodzinie
wyraży szczerego żalu i współczucia
z powodu śmierci

TATY
składa

Zespół Redakcyjny „Gazety Sucholeskiej”

**ROMAN DMOWSKI
1864 - 1939**

Soltys i Rada Sołecka wsi Chłudowo zapraszają Mieszkańców Gminy Suchy Las na uroczystości związane ze

**ŚWIĘTEM NIEPODLEGŁOŚCI
10 LISTOPADA 2021**

Początek uroczystości **g. 16:45** w kościele pw. Wszystkich Świętych w Chłudowie.

W programie uroczystości m.in.:

- uroczysta msza św.,
- występy AZW Chłudowska Mazelonka, Orkiestry Dętej z Chłudowa,
- przemarsz pod popiersie Romana Dmowskiego w Parku o.o. Werbistów,
- składanie kwiatów, poczęstunek,
- wieczornica patriotyczna w Starym Barze w wykonaniu ZPIT "Chłudowianie".

**ORGANIZATORZY UROCZYSTOŚCI:
SOLTYS I RADA SOŁECKA WSI CHŁUDOWO
AZW CHŁUDOWSKA MAZELONKA
KGW W CHŁUDOWIE
GMINA SUCHY LAS**

Zaproszenie

Z wielką przyjemnością pragniemy zaprosić na gminne uroczystości obchodów **Święta Niepodległości**, które odbędą się dnia **11 listopada 2021 r.** w Biedrusku

Program obchodów

11⁰⁰ - Wojskowa msza za ojczyznę
12⁰⁰ - Przemarsz do panteonu
12³⁰ - Powitanie
13⁰⁰ - Apel poległych
13³⁰ - Składanie wiązańek pod panteonem połączone z koncertem chóru Soli Deo
14³⁰ - Cześć artystyczna (sala balowa w Pałacu Biedrusko)
• koncert chóru Soli Deo
• występy patriotyczne
• poczęstunek i wspólny śpiew - sala bankietowa

 Na wydarzenie zapraszają organizatorzy:

**Wójt Gminy Suchy Las - Grzegorz Wojtera
Komendant CSWL - płk dypl. Krzysztof Kuba
Ks. Proboszcz Tomasz Ibsz
Chór Soli Deo - Lucyna Dudkiewicz
Pałac Biedrusko - Jan Kucharski**

SZANOWNI MIESZKAŃCY!

W dniu **6 LISTOPADA 2021 (sobota)**
od g. 9:30-12:00 ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU
W AKCJI SPRZĄTANIA TERENU
PRZY FIGURZE N.M.P. W GOŁĘCZEWIE
! ZABIERAMY SVOJE GRABIE, ŁOPATY, TACZKI ORAZ INNY SPRZĘT !

**PRZYPOMINAMY O ZACHOWANIU
REŻIMU SANITARNEGO!**

ORGANIZATORZY

11.11.2021r.

**103. ROCZNICA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI
GOŁĘCZEWÓ**

PLAN OBCHODÓW

XXVII Rajd Rowerowy:
godz. 8.15- zbiórka przed szkołą w Gołęczewie (dzieci pod opieką dorosłych)
Trasa: Gołęczewo - Chłudowo - Zielątkowo - Sępno - Sobota - Gołęczewo - zakończenie rajdu przy szkole

godz. 12.30 - Figura NMP w Gołęczewie
uroczysty apel z udziałem władz
oraz mieszkańców Gminy Suchy Las,
modlitwa za poległych, złożenie kwiatów

Zapraszamy wszystkich uczestników uroczystości na grochówkę i rogalę świętomarcińskie przy szkole w Gołęczewie.

ORGANIZATORZY UROCZYSTOŚCI:
SZKOŁA W GOŁĘCZEWIE ORAZ ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHŁUDOWIE; RADA RODZICÓW PRZY SZKOLE W GOŁĘCZEWIE;
SOLTYS I RADA SOŁECKA GOŁĘCZEWIA; OSP GOŁĘCZEWÓ; KOŁO GOSPODYN WIEJSKICH „GOŁĘCZEWIANKI”; STOWARZYSZENIE
GOŁĘCZEWIAN; STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ SZKOŁY „EDUKACJA DLA GOŁĘCZEWIA”;

INFORMACJE JEDNOSTEK POMOCNICZYCH

3 września odbyło się Zebranie Mieszkańców Osiedla Suchy Las-Wschód, podczas którego wybrano zadania lokalne na przyszły rok. Mieszkańcy zdecydowali o wydaniu środków na:

- integrację mieszkańców i organizację imprez – 20 760 zł,
- inwestycje na terenie przyszłego parku przy ul. Rolnej (ławki, kosze) – 10 000 zł,
- środki na wydatki bieżące (m.in. zakup kwiatów, materiałów biurowych) do wysokości – 2 500 zł,
- pojemnik na nakrętki – zbiórka dla osób niepełnosprawnych, który zostanie zamontowany przy Ośrodku Pomocy Społecznej – 2 800 zł,
- nasadzenia drzew, roślin ozdobnych – 10 000 zł,
- kosze na śmieci, kosze na psie odchody oraz ławki – 5 000 zł,
- zabawka muzyczna typu bębenki na Terenie Aktywnej Edukacji i Sportu – 9 000 zł,
- pajęczarka – karuzela na Terenie Aktywnej Edukacji i Sportu – 20 000 zł,

ski do projektu planu należy składać do 15 listopada br. do Wójta w formie papierowej lub elektronicznej.

Szczegóły można znaleźć na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Suchy Las: bip.suchylas.pl/ogloszenie/1290/obwieszczenie-o-przystapieniu-do-sporzadzenia-miejscowego-planu-zagospodarowania-przestrzennego-suchy-las-polnocny-wschod.

Podjęto uchwałę w sprawie miejsco-

wego Rynku w ramach dofinansowania „Bezpieczne przejścia dla pieszych”. Takie samo zostanie wykonane przy ul. Stara Droga.

W ramach realizacji zadań lokalnych na ten rok wykonano uporządkowanie i nasadzenia na skwerze przy ulicach Sprzecznej i Lisiej. Jednocześnie dzieci

z Przedszkola Elmo posadziły dostarczone przez Zarząd Osiedla cebule irysów, tulipanów i czosnków. Zamontowano zielony przystanek przy ul. Obornickiej na wysokości ul. Młodzieżowej. Wykonane zostaną jeszcze nasadzenia wokół przystanku.

Niestety firma Aquanet znów przedłużyła termin oddania projektu kanalizacji w rejonie ulic Mokrej, Polnej, Chmielnej i przyległych. Tym razem wskazano koniec pierwszego kwartału przyszłego roku.

Serdeczne podziękowania

- ubranie bojowe dla OSP Suchy Las – 5 000 zł,
- wyposażenie tzw. różowej skrzyneczki znajdującej się na terenie SP nr 2 w środki higieniczne dla dziewczyn – 1 000 zł,
- wyposażenie placu zabaw przy ul. Fortecznej (huśtawki, drabinki, piaskownica, zjeżdżalnia, bocianie gniazdo, ścianki wspinaczkowe, ławka i kosz na śmieci) – 33 700 zł.

Podczas wrześniowej sesji Rady Gminy podjęto uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – Północny Wschód (rejon ul. Bogusławskiego, od Alejowej do Bogusławskiego, przedstawiony na mapie). Wnio-

wego planu zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – teren zabudowy usługowo-przemysłowej w rejonie ulic Sprzecznej i Mokrej.

Zakończono prace przy oświetleniu ulic Krótkiej i Księżycowej oraz przy wybiegu dla psów. Oczekujemy na montaż skrzynek energetycznych oświetleniowych przy ul. Zielińskiego przez firmę Enea.

Przetarg na budowę chodnika w ulicach Krętej i Łąkowej w Suchym Lesie został unieważniony. Najtańsza oferta: 599 431,00 zł, środki zabudżetowane na ten cel wynosiły 310 000,00 zł.

W najbliższym czasie zamontowane zostanie oświetlenie przejścia dla pieszych przy ul. Leśnej na wysokości No-

ślemy sponsorom – właścicielom firmy Avangarde, którzy zakupili serce do zbiórki plastikowych nakrętek, które zostało zamontowane na Terenie Aktywnej Edukacji i Sportu przy pumtracku.

Równie mocno dziękujemy Pani Ludmile Woźniak, właścicielce firmy „Twój ogród” za wykonanie i przekazanie Urzędowi Gminy koncepcji – projektu parku Sucholeskiej Łąki, który może powstać na terenie między ulicami Rolną, Bogusławskiego i Obornicką. Mamy okazję na stworzenie wyjątkowo ekologicznego i naturalnego miejsca wypoczynku.

W imieniu Zarządu Osiedla
Suchy Las-Wschód
Przewodnicząca – Anna Ankiewicz

Strategia Rozwoju Gminy

W poniedziałek 25 października w sali konferencyjnej Parku Wodnego Octopus odbyło się spotkanie Zespołu Zadaniowego ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2022 – 2030. Na spotkaniu zespół zapoznał się z projektem Strategii Rozwoju Gminy.

Było to ostatnie posiedzenie zespołu przed rozpoczęciem procedury konsultacji strategii z mieszkańcami i sąsiadującymi z gminą jednostkami samorządu terytorialnego. Zgodnie z harmonogramem opracowa-

nia projektu strategii, przyjętego przez Radę Gminy Suchy Las, konsultacje odbędą się w listopadzie. Projekt dokumentu przedstawił dr Bartłomiej Kołsut – kierownik grupy roboczej ds. realizacji strategii rozwoju gminy z Zakładu Geografii Ekonomicznej Wydziału Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM.

FOT. P. ANDRZEJEWSKI

Głównym przedmiotem spotkania był projekt Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las. W kilku słowach podsumowano też proces konsultacji Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Suchy Las. Konsultacja diagnozy nie jest procesem standardowym w praktyce samorządowej, nie ma też takiego obowiązku prawnego. Władzom gminy i autorom strategii zależało jednak, aby na każdym poziomie tworzenia dokumentu uczestniczyli mieszkańcy. Diagnoza jest ważnym elementem całego procesu, gdyż zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym strategia powinna zawierać wnioski z diagnozy. W sumie do diagnozy wpłynęło 48 uwag. Część z nich została uwzględniona.

Na spotkaniu przedstawiona została wizja rozwoju gminy, wskazana w strategii, która zawiera się w jednym zdaniu: Jak dobrze tu mieszkać. Wskazano obszary, które najbardziej wpływają na jakość życia mieszkańców. Zaznaczono jak ważnym procesem jest procedura wykonawcza z punktu widzenia planowania i monitorowania wykonania celów. Zespół poruszył te-

maty, które pojawiają się w strategii lub też nie zostały w niej uwzględnione. Rozmowy dotyczyły udziału gminy w projektach Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) w kontekście zmian w prawie i zasad rozliczania

produkowanej energii. Przy realizacji nowych obiektów publicznych nieodzownym elementem będą panele fotowoltaiczne.

Poruszono aspekt rozwoju infrastruktury społecznej. Tematem była m.in. koncepcja szkoły w Biedrusku, czy też lokalizacja centrum sportowego z boiskiem do piłki nożnej. Rozmawiano również o zagospodarowaniu czasu wolnego młodzieży i miejsc gdzie mogą się spotykać po lekcjach. Rozważania zespołu dotyczyły także projektu Geoparku Morasko, który może się stać ciekawą formą popularyzacji wiedzy na temat Rezerwatu Meteorytów Morasko. Zaznaczono jednak, że ewentualna budowa Geoparku musi uwzględniać także inwestycje infrastrukturalne i rozwiązanie problemów transportowych gminy. Nowym zagadnieniem, które znajdzie się w projekcie strategii jest budżet obywatelski. Aktualnie w budżecie gminy Suchy Las funkcjonują zadania lokalne. Zazwyczaj ograniczają się jednak do drobnych wydatków, mimo iż zajmują one niemałą pozycję budżetową. Budżet obywatelski obok oczywistych korzyści dla mieszkańców może spełniać też funkcję integracyjną i aktywizującą społeczność lokalną.

W ramach konsultacji Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las pod koniec listopada odbędzie się spotkanie konsultacyjne. Jego termin zostanie podany na stronie internetowej Urzędu Gminy www.suchylas.pl. Na stronie umieszczony zostanie również projekt dokumentu.

Paweł Andrzejewski

Wizja rozwoju gminy Suchy Las 2030 – Jak dobrze tu mieszkać!

 <p>przebudowany układ transportowy</p>	 <p>szybki i sprawny transport publiczny</p>	 <p>rozbudowana infrastruktura rowerowa</p>
 <p>wysokiej jakości zasoby przyrodnicze</p>	 <p>aktywna społeczność lokalna</p>	 <p>najbardziej przedsiębiorcza gmina powiatu poznańskiego</p>
 <p>większy udział OZE</p>	 <p>komfortowa zabudowa mieszkaniowa</p>	 <p>rozwinięta infrastruktura społeczna</p>

Przebadaj się! To nic nie kosztuje

Ośrodek Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów OPEN zaprasza mieszkanki gminy Suchy Las na bezpłatne badania profilaktyczne.

Panie urodzone w latach 1952-1971 już 17 listopada będą mogły skorzystać z darmowych badań mammograficznych. Badania realizowane będą w mammobusie przy Szkole Podstawowej nr 2, ul. Poziomkowa 11 w Suchym Lesie, w godz. 9:00-17:00.

Na badanie należy dokonać wcześniejszej rejestracji. Wystarczy zadzwonić pod nr **61 855 75 28** lub wysłać e-mail na adres **mammobus@open.poznan.pl** z prośbą o kontakt, podając swój nr telefonu.

OPEN to ośrodek diagnostyczny posiadający status Ośrodka Referencyjnego w zakresie diagnostyki gruczołu piersiowego Siemens. Mammobusy OPEN wyposażone są w najnowocześniejsze cyfrowe mammografy.

Ośrodek Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów OPEN bezpłatne badania mammograficzne realizuje także w swojej siedzibie w Poznaniu, ul. Kazimierza Wielkiego 24. W ośrodku panie w wieku 25 – 59 lat mogą także wykonać bezpłatne

badania cytologiczne.

Rejestracji można dokonać poprzez Internet – openbadania.pl/reservation-stationary lub dzwoniąc pod nr tel. 61 8501 327 lub 61 8557 528.

OPEN
CYFROWA MAMMOGRAFIA

Przebadaj się i żyj
Bezpłatne badania dla pań z roczników 1952-1971
SUCHY LAS 17 listopada 2021

Darmowe szczepienia przeciwko grypie

Powiat Poznański po raz kolejny realizuje „Profilaktyczny program szczepień przeciwko grypie dla mieszkańców powiatu poznańskiego”.

Z bezpłatnych szczepień mogą skorzystać osoby od 65. roku życia, tj. urodzone nie później niż 31 grudnia 1956 r., zameldowane na terenie gmin powiatu poznańskiego. Wykonanie szczepień będzie poprzedzone badaniem lekarskim kwalifikującym do udziału w Programie.

Zapisy będą prowadzone w Przychodni Sucholeskiej przy ul. Obornickiej 85 w Suchym Lesie, pod nr tel. 61 8125 221. Planowany termin rozpoczęcia rejestracji do szczepień – 2 listopada 2021 r. Szczepienia będą wykonywane w Przychodni Sucholeskiej przy ul. Obornickiej 85 w Suchym Lesie. Ze względu na ograniczoną liczbę szczepionek obowiązuje kolejność zgłoszeń.

Szczegółowe informacje na stronie internetowej: www.suchylas.pl.

Ważne zmiany w dowodach osobistych

Od poniedziałku 8 listopada Polacy będą mogli składać wnioski o dowody osobiste z drugą cechą biometryczną – taka informacja pojawiła się na internetowej stronie rządowej. Zmiany w dowodach wynikają z konieczności dostosowania prawa krajowego do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1157 z dnia 20 czerwca 2019 roku. Celem jest poprawa zabezpieczeń dowodów osobistych.

Nowa warstwa graficzna i elektroniczna dowodów

Jak informuje na swojej stronie internetowej Ministerstwo Cyfryzacji, wszystkie państwa członkowskie zostały zobligowane do umieszczania w dowodach osobistych odcisków palców (w warstwie elektronicznej) i odręcznego podpisu posiadacza dowodu (w warstwie graficznej).

To z kolei oznacza, że wniosek o dowód osobisty będzie trzeba złożyć osobiście w urzędzie. – *Składanie online wniosku o dowód osobisty będzie możliwe wyłącznie w przypadku dokumentu dla dzieci do 12. roku życia. Od nich odciski palców nie będą pobierane* – czytamy na stronie Ministerstwa.

Jeżeli chodzi o warstwę graficzną dowodu, to „nowością” będzie także dwuliterowy kod państwa na tle niebieskiego prostokąta – symbolu Unii Europejskiej.

Nie będzie powszechnej wymiany dowodów!

Wydanie nowego dowodu dotyczy osób, których dokument po 8 listopada utraci ważność lub staną się osobami pełnoletnimi. Pozostali z dotychczasowych dowodów mogą korzystać aż minie termin ich ważności.

Nowe dowody, tak jak dotychczas będą ważne przez okres 5 lat (w przypadku osób do 12. roku życia) oraz 10 lat, jeżeli chodzi o osoby, które ukończyły 12. rok życia.

Więcej informacji na stronie obok.

BS

Garść nowości ze Szkolnej 13

Nowa sala obsługi interesanta, nowe dowody osobiste, system umawiania wizyt.

W październiku Sala Obsługi Interesanta Urzędu Gminy Suchy Las zyskała nowy wizerunek.

Chcieliśmy, aby sala ta straciła charakter tymczasowości, dlatego została wyposażona w wygodne stanowiska, zapewniające załatwianie spraw w przyjaznym wnętrzu i przy zachowaniu komfortu anonimowości, za sprawą wydzielonych przegród pionowych. Dzięki jasnym kolorom, zastosowaniu szkła oraz żywym roślinom jest przestronnie i nowoczesnie. Bardzo pochlebne opinie pierwszych klientów upewniły nas, że był to dobry i potrzebny kierunek. Do końca roku sala zostanie jeszcze doposażona w pętle indukcyjne, wspomagające słyszenie u osób niedosłyszących oraz w system tłumacza migowego, umożliwiający osobom głuchym samodzielne załatwianie spraw.

W sali wydzielono także stanowisko dedykowane stricte tzw. sprawom obywatelskim, czyli meldunkom, wymeldowaniom, dowodom osobistym i innym z zakresu ewidencji ludności. Podyktowane jest to m.in. faktem, że od 8 listopada br. od każdej osoby, która ukończyła 12 rok życia, składającej wnioski o dowód osobisty, będą pobierane odciski palców wskazujących obu dłoni. Do tego celu służyć będą specjalne czytniki. Nowego systemu składania wniosków o dowód i pobierania odcisków palców niestety nie możemy przetestować w praktyce przed dniem wejścia w życie tego obowiązku, dlatego pierwsze

dni mogą okazać się próbą cierpliwości zarówno dla klientów, jak i dla nas. Mamy jednak nadzieję, że nasze obawy się nie

FOT. B. STACHOWIAK

potwierdzą i wszystko przebiegnie bezproblemowo.

Kolejną nowością w naszym urzędzie, w zakresie sposobu obsługi klientów ewidencji ludności jest uruchomienie usługi umawiania wizyt przez Internet. Wchodząc na stronę suchylas.ustaltermin.pl można wybrać sprawę do załatwienia, wybrać dzień i godzinę, które nam odpowiadają, wpisać

imię i nazwisko oraz adres e-mail i zarezerwować wizytę. Na podany adres e-mail zostanie wysłana wiadomość z prośbą o potwierdzenie rejestracji i – po dokonaniu tej czynności – wizyta już będzie zatwierdzona, a Państwo będą pewni, że w zarezerwowanym terminie zostaną przyjęci przez pracownika, bez konieczności stania w kolejce

i długiego oczekiwania. Umówienie terminu wizyty będzie mogło również odbywać się tak jak do tej pory – telefonicznie, pod numerami 61 8926 250 i 61 8926 278.

Regulamin korzystania z usługi przedstawiamy poniżej.

Kamila Jankowiak
Kierownik Wydziału Organizacyjnego
Urzędu Gminy Suchy Las

REGULAMIN REZERWACJI WIZYT DO EWIDENCJI LUDNOŚCI I DOWODÓW OSOBISTYCH

Dokonując rezerwacji wizyty w polu „Imię i nazwisko” należy wskazać dane osoby, której dotyczy złożenie wniosku / odbiór dowodu / uzupełnienia / odcisków palców / innych dokumentów.

W trakcie realizacji procesu rezerwacji wizyty należy podać dane, o których mowa w punkcie 1 niniejszego regulaminu oraz adres e-mail. W ciągu 4 godzin od dokonania wstępnej rezerwacji wizyty należy ją potwierdzić korzystając z linku wysłanego automatycznie na podany adres mailowy.

Przy stanowisku obsługi weryfikowane są dane personalne osoby, dla której wystawiono rezerwację. Osoby inne od wskazanych w polu „Imię i nazwisko” nie będą obsługiwane.

W celu realizacji umówionej wizyty, należy przybyć do Urzędu 10 minut przed planowaną wizytą i zgłosić się do Biura Obsługi Interesanta podając kod otrzyma-

ny w mailu potwierdzającym.

Na wizytę należy przyjść z przygotowanymi dokumentami, wypełnionymi wnioskami oraz – jeśli wymaga tego sprawa – z potwierdzeniem wniesienia opłaty skarbowej. Informacje o niezbędnych dokumentach znajdują się na stronie www.gov.pl lub można je uzyskać dzwoniąc pod numery 61 8926 250 i 61 8926 278. Niekompletna dokumentacja spowoduje brak możliwości załatwienia sprawy w zarezerwowanym terminie.

Spóźnienie, tj. stawienie się w Urzędzie po upływie wyznaczonej godziny spowoduje automatyczne anulowanie rezerwacji.

Godzina rezerwacji wizyty jest określona orientacyjnie. Rozpoczęcie obsługi może ulec nieznacznym zmianom, w zależności od zakończenia obsługi poprzedniego klienta.

Jedna zarezerwowana wizyta to jed-

na sprawa. Jeżeli chcesz załatwić więcej spraw – zarezerwuj więcej wizyt.

Jedna zarezerwowana wizyta to jedna osoba. Rezerwacja wizyty dla grupy osób (np. członkowie rodzin) wymaga uzyskania osobnych rezerwacji dla każdej z osób (w tym małoletnich dzieci). Jedynie w sprawach wydania zaświadczenia o zameldowaniu wszystkich osób pod danym adresem, dopuszczalne jest złożenie jednego wniosku na podstawie jednego terminu wizyty.

Niedopuszczalne są wszelkie formy zamiany rezerwacji z inną osobą, czy odstępowanie rezerwacji innej osobie (w tym, w zamian za korzyści majątkowe lub inne).

Wszelkie formy nieuprawnionej ingerencji w system rezerwacji wizyty, podobnie jak wszelkie przejawy obrotu rezerwacjami (w tym w celu czerpania korzyści materialnych lub niematerialnych) będą zgłaszane organom ścigania.

Zarezerwowanie wizyty oznacza akceptację powyższego regulaminu.

Kampania sprawozdawczo-wyborcza w jednostkach OSP

OSP Zielątkowo

Zebranie odbyło się 21 czerwca. Zarząd jednostki tworzą:

Prezes – Bartłomiej Janiszewski

Naczelnik – Marcin Kozłowski

Z-ca Naczelnika – Grzegorz Przybylski

Sekretarz – Tomasz Kudliński

Skarbnik – Roman Teclaw

Gospodarz – Damian Baran

Kronikarz – Astrida Cicha

Komisja Rewizyjna: Damian Górka, Joanna Sztolcman, Łukasz Kaczmarek

Przedstawiciele do Zarządu Gminnego: Marcin Kozłowski, Bartłomiej Janiszewski, Roman Teclaw

Delegaci na Zjazd Gminny: Piotr Kaczmarek, Astrida Cicha, Czesław Matelski

OSP Chłudowo

Zebranie odbyło się 25 czerwca. Zarząd jednostki tworzą:

Prezes – Jerzy Świerkowski

Z-ca Prezesa – Dawid Chudziński

Naczelnik – Jarosław Sznajder

Z-ca Naczelnika – Dariusz Jezierski

Sekretarz – Sara Łukowska

Skarbnik – Arnold Dytała

Gospodarz – Artur Sznajder

Członkowie: Sandra Łukowska, Nikola Skrzypczyńska

Komisja Rewizyjna: Zbigniew Hącia, Artur Teclaw, Ireneusz Warzybok

Przedstawiciele do Zarządu Gminnego: Jarosław Sznajder, Artur Sznajder, Zbigniew Hącia

Delegaci na Zjazd Gminny: Mateusz Laskowski, Sandra Łukowska, Jerzy Świerkowski

OSP Gołęczewo

Zebranie odbyło się 26 czerwca. Zarząd jednostki tworzą:

Prezes – Piotr Nieużyła

Z-ca Prezesa – Urszula Ćwiertnia

Naczelnik – Wojciech Ancuta

Z-ca Naczelnika – Marek Majchrzak

Sekretarz – Anna Sroka

Skarbnik – Agnieszka Ancuta

Gospodarz – Krzysztof Ancuta

Komisja Rewizyjna: Grzegorz Czachor, Katarzyna Bogacka, Gwidon Tórz

Przedstawiciele do Zarządu Gminnego: Wojciech Ancuta, Piotr Nieużyła, Krzysztof Ancuta

Delegaci na Zjazd Gminny: Anna Sroka, Agata Ćwiertnia, Urszula Ćwiertnia

OSP Suchy Las

Zebranie odbyło się 24 września. Zarząd jednostki tworzą:

Prezes – Wojciech Szulc

Z-ca Prezesa – Emil Kubacki

Naczelnik – Jordan Cisowski

Z-ca Naczelnika – Michał Bieda

Sekretarz – Michał Śpiewak

Skarbnik – Agnieszka Pszczółkowska

Gospodarz – Przemysław Giec

Przedstawiciele do Zarządu Gminnego: Wojciech Szulc, Agnieszka Pszczółkowska, Jordan Cisowski

Zjazd Gminny ZOSP RP odbędzie się **20 listopada o godz. 15:00 w świetlicy w Gołęczewie**. W zjeździe uczestniczą przedstawiciele do Zarządu Gminnego, delegaci na Zjazd Gminny oraz zaproszeni goście.

Prezes Zarządu Gminnego OSP
Zbigniew Hącia

Każdy może obsłużyć AED

Na budynku, przy wejściu do Urzędu Gminy w Suchym Lesie zostało zamontowane bardzo ważne urządzenie. Urządzenie, które ratuje życie. Defibrylator zewnętrzny jest do użytku publicznego. Oznacza to, że w razie potrzeby każdy może z niego skorzystać i co ważne, na pewno bez problemu poradzi sobie z jego obsługą.

AED (z ang. Automated External Defibrillator), czyli automatyczny zewnętrzny defibrylator to urządzenie proste i intuicyjne w obsłudze. Nie należy się go bać. W sytuacji, kiedy konieczne jest jego użycie, wystarczy wyjąć go ze skrzynki i etui, a następnie włączyć zielony przycisk. Defibrylator wydaje komendy głosowe i po kolei dokładnie instruuje, co i w jaki sposób należy zrobić.

Po umieszczeniu na ciele pacjenta elektrod, zgodnie z instrukcją, urządzenie to analizuje rytm serca, wyłapując nieprawidłowości w jego pracy podejmuje decyzję

o konieczności defibrylacji, czyli impulsie elektrycznym przywracającym prawidłowy rytm. Zadaniem AED jest unormowanie migotania komór serca. W przypadku wystąpienia nagłego zatrzymania krążenia, w połączeniu z prowadzoną resuscytacją krążeniową – oddechową, jest jedynym sposobem na uratowanie życia.

Jak podkreślają specjaliści, defibrylacja wykonana w ciągu 1-3 minut od momentu zatrzymania akcji serca zwiększa o 75% szanse poszkodowanego na przeżycie.

Defibrylator na budynku urzędu został oznaczony i umieszczony w widocznym

miejscu. Znajduje się w specjalnej szafce, wyposażonej w system ogrzewania i wentylacji, tak by urządzenie było sprawne w każdych warunkach pogodowych.

Lokalizacja defibrylatora została wprowadzona do aplikacji Staying Alive, gdzie możemy zobaczyć dostępność tych urządzeń w innych miejscach.

BS

FOT. B. STACHOWIAK

Czy wiesz, co to jest łańcuch przeżycia?

Łańcuch przeżycia to 4 etapy udzielania pierwszej pomocy.

WCZESNE ROZPOZNANIE I WEZWANIE POMOCY

Pierwszym ogniwem łańcucha przeżycia jest rozpoznanie stanu zagrożenia życia lub zatrzymania krążenia i wezwanie specjalistycznej pomocy, czyli zespołu ratownictwa medycznego, dzwoniąc pod numer alarmowy 999 lub 112.

Wczesne rozpoznanie może zapobiec zatrzymaniu krążenia, gdy uda się odpowiednio szybko wykryć oznaki zagrożenia życia i wdrożyć odpowiednie postępowanie. Natomiast w przypadku, gdy do nagłego zatrzymania krążenia (NZK) już dojdzie, umożliwi zminimalizowanie czasu, w którym krążenie jest nieobecne.

WCZESNE ROZPOCZĘCIE RESUSCYTACJI KRAŻENIOWO-ODDECHOWEJ

Kolejnym ogniwem łańcucha przeżycia jest szybko rozpoczęcie resuscytacji krążeniowo-oddechowej (RKO) w sytuacji, gdy rozpoznamy nagłe zatrzymanie krążenia (NZK), poprzez uciskanie klatki piersiowej poszkodowanego.

WCZESNE ROZPOCZĘCIE DEFIBRYLACJI

Prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej zwiększa szansę na przeżycie pacjenta trzykrotnie, ale defibrylacja może podnieść ją nawet do 70%. Użycie automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED jeszcze

przed przyjazdem zespołu ratownictwa medycznego jest niezaprzeczalnie skuteczną metodą przywrócenia czynności życiowych. Defibrylacja powinna być wdrożona najpóźniej kilka minut od zatrzymania krążenia, dlatego tak istotne jest, aby to świadkowie zdarzenia przeprowadzili tę czynność.

WDROŻENIE CZYNNOŚCI ALS* I OPIEKA PORESUSCYTACYJNA

Ostatnim elementem łańcucha przeżycia są czynności, które podejmują służby medyczne.

*ALS – zaawansowane zabiegi resuscytacyjne

Źródło: centrumratownictwa.com

Rozpoczyna się budowa kładki przez Wartę

To już pewne. Powstanie „brama do Puszczy Zielonki”. W piątek 15 października została podpisana umowa z wykonawcą na „Rozbudowę systemu dróg pieszo-rowerowych w Owińskach (gm. Czerwonak) wraz z budową kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Wartę”. Inwestycja ta realizowana jest przez Gminę Czerwonak, przy udziale finansowym Miasta Poznania, Powiatu Poznańskiego i Gminy Suchy Las.

Podczas uroczystego spotkania w Czerwonaku, podpisy pod dokumentem złożyli: wójt gminy Czerwonak Marcin Wojtkowiak i prezes zarządu spółki MOST z siedzibą w Sopocie Zbigniew Jaworski, w obecności: Mariusza Wiśniewskiego – zastępcy prezydenta Poznania, Piotra Zalewskiego – członka zarządu Starostwa Powiatowego w Poznaniu oraz wójta Gminy Suchy Las Grzegorza Wojtera.

– Inwestycja ta ma charakter metropolitalny – podkreśla wójt Grzegorz Wojtera. – Kładka nad Wartą będzie łączyć brzeg w Owińskach z brzegiem poznańskim na wysokości Radojewo, ale na styku z gminą Suchy Las. Dla nas było ważne, by każdy, kto będzie korzystał z istniejącej ścieżki rowerowej Radojewo – Biedrusko mógł wybrać alternatywną trasę, drogami leśnymi przez kładkę w kierunku Puszczy Zielonki.

Gmina Suchy Las to międzygminne

przedsięwzięcie, istotne dla mieszkańców i turystów, którego koszt wynosi ok. 23 mln zł, wsparła kwotą 1 mln zł. Dwa miliony

przekazał Powiat Poznański, a Miasto Poznań 11 mln zł. Pozostałe środki pochodzą z budżetu Gminy Czerwonak, która na ten cel pozyskała także fundusze zewnętrzne.

Kładka nad Wartą pomiędzy Owińskami i Radojewem ma umożliwiać swobodne i jednocześnie korzystanie z niej przez pieszych oraz rowerzystów. W ramach inwestycji mają powstać punkty widokowe i miejsca do odpoczynku.

Realizacja inwestycji rozpocznie się jeszcze w tym roku, a jej zakończenie przewidziane jest na koniec pierwszego kwartału 2023 roku.

BS

Badania jakości usług Kolei Wielkopolskich

Opinie pasażerów są kluczowe dla budowania oferty Kolei Wielkopolskich, dlatego spółka cyklicznie przeprowadza badania satysfakcji klientów.

Wzorem lat ubiegłych została przygotowana krótka ankieta na temat jakości świadczonych przez Koleje Wielkopolskie usług.

Tym razem możliwość przekazania opinii jest jeszcze łatwiejsza, ponieważ kwestionariusz z pytaniami dostępny jest online: www.survio.com/survey/d/E6F4R3V4T2C8L2O3A.

Można go zatem wypełnić w dowolnej chwili.

Zachęcamy do udziału w badaniu.

Państwa opinie i wnioski pomogą w procesie doskonalenia oferowanych usług przez Koleje Wielkopolskie. Badanie jest całkowicie anonimowe.

Można już korzystać z nowego węzła komunikacyjnego

W połowie października oficjalnie została zakończona inwestycja na ulicy Mosiężnej w Złotnikach. Na zlecenie Gminy prace wykonał Zakład Gospodarki Komunalnej Suchy Las.

Inwestycja przez ZGK została zrealizowana w ok. pięć tygodni. – *Przed przystąpieniem do właściwych robót drogowych, teren trzeba było zniwelować – wywieźliśmy ok. 1700 m³ ziemi, usypać skarpe i wykonać podbudowę pod docelową nawierzchnię. W rezultacie wybudowaliśmy parking na 32 miejsca postojowe, 234 metry bieżące ścieżki rowerowej, przy której powstanie wiat*

W tym miejscu warto zastanowić się nad istotą coraz bardziej „modnego”, także w Polsce, modelu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, który dziś zapewnia powszechną dostępność do tego typu usług, łączy ze sobą różne środki transportu, a także korzysta z nowoczesnych rozwiązań technicznych, będących zarazem przyjaznymi dla środowiska.

rowerowa. Wybudowaliśmy także platformę autobusową z wiatą przystankową i dojeżdżaniem w postaci chodnika przez parking w kierunku peronów dworca kolejowego. Wykonaliśmy wszystkie nasadzenia. Ponadto poprawiliśmy stan pobocza ulicy Złotnickiej aż do dojazdu do peronów dworca, oraz nawierzchnię ulicy Mosiężnej – wymienia Jerzy Świerkowski, prezes ZGK Suchy Las.

Inwestycja, która została wykonana na ul. Mosiężnej jest elementem większej układanki. Chodzi o stworzenie takich rozwiązań komunikacyjnych, które wpłyną na zmianę nawyków mobilnościowych mieszkańców. Jak wiadomo samochód jest najbardziej popularnym i wygodnym środkiem transportu, ale czy obecnie najszybszym i najtańszym? W tej konkurencji zdecydowanie wygrywa kolej. Z przystanku Osiedle Grzybowe na przystanek Poznań Główny dojedziemy w zaledwie 12 minut.

Inwestycja na ul. Mosiężnej w Złotnikach jest tego przykładem. Dla mieszkańców został stworzony system łączący komunikację samochodową, rowerową i zbiorową z niezbędną infrastrukturą techniczną. Należy przypomnieć, że w tym miejscu znajduje się również jeden z trzech punktów wypożyczenia Sucholeskiego Roweru Gminnego.

Gmina będzie starała się również skorelować rozkład jazdy gminnej komunikacji publicznej z rozkładem jazdy Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, co podnoszą mieszkańcy. – *Kluczowe dla nas było uruchomienie linii autobusowej przez osiedle Grzybowe. To natomiast kolejny etap naszych działań. Na dziś wygląda to tak, że Koleje Wielkopolskie zmieniają rozkład jazdy co parę miesięcy i to jest dla nas problem – wyjaśnia Marcin Buliński, zastępca wójta. – Docelowo jednak zakładamy, że godziny przyjazdów autobusów linii 901 na przystanek PKM przy ulicy Mosiężnej będą współgrały z godzinami odjazdów pociągów.*

W gminie Suchy Las mieszkańcy, oprócz węzła przesiadkowego przy ulicy Mosiężnej, mają do dyspozycji jeszcze trzy. Zlokalizowane zostały one w Złotnikach przy ul. Dworcowej oraz w Gołęczewie i Chludowie.

BS

FOT. B. STACHOWIAK

Powstaje nowe miejsce spacerowe

Teraz będzie to miejsce przyjazne nie tylko dla wędkarzy. Zalew Dolny w Biedrusku zyskuje nowe oblicze i nowy charakter. W październiku Gmina zleciła wykonanie inwestycji, dzięki której teren przy zbiorniku będzie pięknym miejscem spacerowym.

FOT. B. STACHOWIAK

W tym roku realizowany jest pierwszy etap inwestycji. Firma Budomeliator z Suchego Lasu wykonuje budowę ścieżki spacerowej nad zalewem od strony ulicy Zjednoczenia. – *Ścieżka ta biegnie po trasie wydeptanej przez wędkarzy* – mówi wykonawca Krzysztof Dziechciar. – *Budowana jest z kruszywa granitowego szarego o różnej granulacji. Ma ona charakter mineralny, czyli zachowuje swoją twardość i jednocześnie przepuszcza wodę.*

W ramach tegorocznych prac przy ścieżce zostaną ustawione ławki i kosze na śmieci. W przyszłym roku planowana jest kontynuacja tej inwestycji. Jak informuje Justyna Radomska, kierownik Referatu Komunalnego Urzędu Gminy Suchy Las, Gmina dysponuje projektem na całość zadania, który uwzględni m.in. ustawienie tablic edukacyjnych.

BS

Z obiektu już korzystają uczniowie i sportowcy

W Suchym Lesie przy Szkole Podstawowej nr 1 dobiegła końca modernizacja bieżni lekkoatletycznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Modernizacja sportowego obiektu, zarządzanego przez Gminny Ośrodek Sportu, objęła wymianę nawierzchni bieżni prostej i okólnej. Dotychczasowa z mączki ceglanej została zastąpiona profesjonalną – sportową, poliuretanowo-gumową, nieprzepuszczalną dla wody i odporną na kolce. Całość została odpowiednio wyprofilowana. Ponadto powstała nowa skocznia w dal z rozbiegiem oraz rzutnia do pchnięcia kulą.

Zadanie to zostało zrealizowane przy pomocy środków zewnętrznych. Gmina pozyskała na nie kwotę w wysokości 160 tys. zł. Pomoc finansowa została przyznana przez samorząd Województwa Wielko-

FOT. B. STACHOWIAK

polskiego w ramach naboru wniosków na realizację zadań z zakresu infrastruktury sportowej (lekkoatletycznej).

BS

Bez lania WODY

„Nie wiedziałam, a już wiem” to cykl artykułów, które dedykuję wszystkim mieszkańcom gminy Suchy Las zainteresowanym naszymi lokalnymi sprawami.

Wraz z nadejściem jesieni zapominamy o oszczędzaniu wody. Gdy nasze trawniki i ogródki nie potrzebują już stałego nawadniania zakręcamy zewnętrzne krany i nie martwimy się już tak o rachunki za wodę... ale!? Ale oszczędzać wodę należy zawsze. Ocieplenie klimatu, zanieczyszczenie środowiska i brak rozważności w korzystaniu z wody sprawiają, że jej zasoby zaczynają się wyczerpywać.

Jak jednocześnie zadbać o portfel i żyć bardziej ekologicznie? Jak oszczędzać wodę w domu? Mam nadzieję, że takie pytania pojawiają się często nie tylko w mojej głowie. Przykłady można mnożyć. Od zakręcania wody podczas mycia zębów, do zbierania deszczówki w ogrodzie. Pamiętać jednak musimy, że tylko 1% wody znajdującej się na całej planecie nadaje się do picia. Jeżeli każdy we własnym domu podejmie podstawowe kroki, by zacząć oszczędzać wodę, to może katastrofa wisząca nad nami „przejdzie bokiem”. Jako ciekawostkę pozwolę sobie podać kilka danych:

- Mając w domu ciekący kran generujemy straty sięgające 5000 litrów wody rocznie!
- Biorąc kąpiel w standardowej wannie (160-170 cm) zużywasz nawet 170 litrów wody! A biorąc 4-minutowy prysznic, zużyjesz około 40 litrów.
- A mycie naczyń? Zużycie wody przez zmywarkę może być nawet 4 razy mniejsze niż podczas mycia ręcznego (o czasie i jakości paznokci już nie wspomnę).
- I coś mniej oczywistego: jedząc mniej mięsa – oszczędzamy wodę. Tak. By uzyskać kilogram wołowiny, trzeba zużyć dziesiątki tysięcy litrów wody (oczywiście tutaj mowa już wyłącznie o oszczędzaniu w skali globalnej, ten sposób nie będzie miał bezpośrednio wpływu na stan naszego portfela).

I kończąc już wątek oszczędności chciałam przypomnieć, żeby nie myć śmieci przed wyrzuceniem ich do kosza. Sama kiedyś tak robiłam. Wydaje nam się, że

powinniśmy myć butelki czy słoiki, szczególnie te poddawane recyklingowi. Otóż nie ma takiej potrzeby – śmieci przed przetworzeniem i tak są myte przemysłowo. My płuczając je dodatkowo w domu, tylko niepotrzebnie zużywamy cenną wodę.

Powtórzę jeszcze raz „cenną wodę”, ponieważ organizm ludzki potrzebuje codziennie 3,5 l wody, by żyć i tylko 1/3 z tego dostarczamy w pożywieniu. 1% odwodnienia objawia się silnym uczuciem pragnienia, a gdy stracimy 4% wody, chwilemy się w czasie chodzenia i możemy zacząć bełkotać, a gdy stracimy 10% wody, to tracimy świadomość i staje się to niebezpieczne dla naszego życia. Czyli należy pić około 2 litrów wody dziennie! I tu często rodzi się pytanie: czy można pić kranówkę? Daleko nam do Francuzów, którzy wraz z rachunkiem za wodę dostają też informacje o jej jakości. Badanie organoleptyczne nie da nam jasnej odpowiedzi.

Dlatego jakość wody najlepiej sprawdzić formalnie i u źródła. Wielu dostawców wody zamieszcza notę o swojej wodzie na stronie internetowej. A kto powinien w szczególności sprawdzać wodę? Otóż mieszkańcy starych kamienic i aglomeracji miejskich. W wiekowych wodociągach woda jest narażona na gromadzenie się obrostów mikrobiologicznych i kamienia. Dlatego warto ją osobiście sprawdzać i przegotowywać. Gotowanie wody, zmniejsza niemal do zera ryzyko zanieczyszczenia.

A jaka woda jest lepsza: twarda czy miękka?

Jak się umownie przyjęło, woda jest

określana jako twarda, gdy ma więcej wapnia i magnezu (350 mg/l) niż woda oceniana jako miękka (mniej niż 100 mg/l). Twardą wodą straszy nas w reklamach spec od pralek.

Nad miękkością zamartwiają się z kolei producenci różnych filtrów. Tymczasem badania przeprowadzone po raz pierwszy w 1957 roku przez japońskiego naukowca Jun Kobayashi i powtórzone później przez innych pokazały, że picie miękkiej wody kwaśnej może zwiększyć zapadalność na udar mózgu, a picie wody twardej zmniejsza ryzyko zawału oraz chorób układu nerwowego. WHO nie zajęła oficjalnego stanowiska w tej sprawie. Badając ten temat na potrzeby artykułu znalazłam m.in. opinię profesora z Politechniki Gdańskiej, iż nie ma potrzeby używania filtrów, poza sytuacją, gdy pobieramy wodę z prywatnego ujęcia. Wody głębinowe mogą zawierać szkodliwe dla zdrowia metale ciężkie i trzeba je systematycznie badać.

W urzędzie naszej gminy dowiedziałam się, że mamy dobrą wodę. To mnie uspokoiło. Bo w każdej sekundzie życia nasze ciało wykorzystuje wodę, do wszystkich procesów chemicznych, do tego, byśmy myśleli, sprawnie poruszali kończynami, trawili, a nawet mrugali. Jesteśmy jak maszyna działająca na wodę i z tej wody się składająca. Bo masa dorosłego człowieka w 65% to woda. Dlatego dbajmy o to z czego się składamy.

Popijając szklanek pełną wody pozdrawiam serdecznie.

Wiesia Prycińska
Radna Gminy Suchy Las

**WIELKOPOLSKA UCHWAŁA
ANTYSMOGOWA**

MAJ 2018

Od 1 maja 2018 roku na terenie Wielkopolski obowiązują nowe przepisy antysmogowe.

Przepisy te są wynikiem podjęcia przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwały wprowadzającej ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Ograniczenia i zakazy, które zostały wprowadzone dotyczą takich instalacji jak: kocioł, kominek, piec, dostarczających ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub wydzielających ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy, lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza.

W instalacjach tych nie można spalać najgorszej jakości paliw stałych, m.in. węgla brunatnego, mialu, flotokonzentratów czy węgla kamiennego niespełniającego określonych parametrów.

Od 1 maja 2018 roku można instalować tylko takie kotły, które umożliwiają wyłącznie automatyczne podawanie paliw, nieposiadające dodatkowego rusztu oraz elementów umożliwiających jego zamontowanie.

BĄDŹ CZUJNY

Kotły zainstalowane przed wejściem w życie uchwały antysmogowej (maj 2018) dla województwa wielkopolskiego i niespełniające jej wymagań będą musiały być wymienione w następujących etapach.

DO 1 STYCZNIA 2024

Należy wymienić kotły bezklasowe.

DO 1 STYCZNIA 2026

Do tego czasu należy wymienić miejscowe ogrzewacze pomieszczeń, takie jak piece, kominki, kozy, które zostały zainstalowane przed 1 maja 2018 roku, a które nie spełniają dla nich określonych wymagań.

DO 1 STYCZNIA 2028

Należy wymienić kotły klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012.

Kotły tzw. 5 klasy, zainstalowane przed wejściem w życie uchwał, mogą być używane dożywotnio.

Możesz sprawdzić jakość powietrza

W gminie Suchy Las od 2018 roku można monitorować jakość powietrza dzięki urządzeniom zwanym potocznie czujnikami smogu.

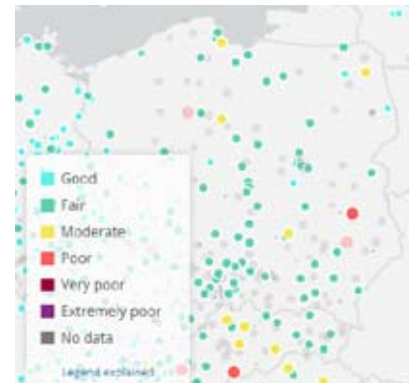
Urządzenia te mierzące ilość pyłu zawieszonego w powietrzu znajdują się na budynkach użyteczności publicznej, czyli na świetlicach i szkołach w następujących miejscowościach: Biedrusku, Chludowie, Gołęczewie, Suchym Lesie, Zielątkowie i Złotkowie.

„Czujniki smogu” odczytują najważniejsze parametry, takie jak: zawartość pyłów zawieszonych PM10 i PM 2,5, jak również temperaturę, ciśnienie i wilgotność powietrza w promieniu ok. 1 km od urządzenia.

Wyniki dokonanych pomiarów dla interesującej nas lokalizacji można sprawdzić poprzez stronę internetową www.panel.syngeos.pl. Dostępna jest także aplikacja mobilna na telefon „Syngeos”.

Czujniki smogu, o których mowa, nie funkcjonują w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a pochodzące z nich dane jakości powietrza mają charakter orientacyjny.

Natomiast wyniki pomiarów jakości powietrza, prowadzonych przez Państwowy Monitoring Środowiska dostępne są pod adresem internetowym: airindex.eea.europa.eu, gdzie można porównać jakość powietrza w Polsce, jak i w innych krajach prowadzących podobne pomiary.

Pamiętaj o obowiązku złożenia deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB)

Dotyczy właścicieli / zarządców budynków, które zasilane są przez źródło ciepła lub spalania paliw do 1 MW, takie jak: piec, pompa ciepła, kominek etc.

✓ Na zgłoszenie źródła ciepła, które było kiedykolwiek uruchomione przed 1 lipca 2021 roku właściciel / zarządca budynku ma czas do **30 czerwca 2022 roku**.

Natomiast jeżeli źródło ciepła zostało uruchomione po 1 lipca 2021 roku, właściciel / zarządca budynku na złożenie deklaracji ma **14 dni od dnia pierwszego uruchomienia źródła ciepła**.

✓ Właściciel / zarządca budynku, który posiada profil zaufany lub dowód osobisty deklarację może złożyć poprzez Internet - zone.gunb.gov.pl / Złóż deklarację.

✓ Deklarację można także złożyć osobiście we właściwym dla miejsca budynku urządzenie gminy lub przesać ją do urzędu listownie **Urząd Gminy Suchy Las, 62-002 Suchy Las, ul. Szkolna 13.**

Wzór deklaracji - zone.gunb.gov.pl / Do pobrania; www.suchylas.pl / Aktualności
Wersja papierowa - Urząd Gminy (Suchy Las, ul. Szkolna 13).

„Czyste Powietrze” – punkt doradczy w Suchym Lesie

Gmina Suchy Las i spółka LARG zapraszają mieszkańców do nowo otwartego punktu konsultacyjno-informacyjnego programu „Czyste Powietrze”.

Punkt czynny jest od 14 października w każdy czwartek, w godzinach od 8:00 do 18:00 przy ul. Obornickiej 124a (wejście od tyłu budynku, II piętro, domofon nr 22).

Wizytę należy umówić telefonicznie pod nr: 608 065 671 (telefon czynny w godzinach działania punktu).

W ramach programu „Czyste Powie-

trze” wsparcie finansowe można otrzymać na:

- wymianę starych pieców na paliwo stałe na ekologiczne źródła ciepła spełniające wymagania Programu,
- instalację centralnego ogrzewania lub ciepłej wody użytkowej,
- wentylację mechaniczną,
- mikroinstalację fotowoltaiczną,

- ocieplenie domów oraz wymianę okien i drzwi (koszty materiałów i robocizny).

W punkcie konsultacyjno-informacyjnym programu „Czyste Powietrze” konsultant:

- udziela informacji o Programie osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o dofinansowanie,
- wspiera Wnioskodawców w zakresie przygotowywania wniosków o dofinansowanie, w tym pod kątem spełnienia wymagań określonych w Programie,
- pomaga Wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnianiu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników.

PSIE I KOCIE MIKOŁAJKI – POMÓŻ ZWIERZĘTOM W SCHRONISKU!!!

Bezdomne psy i koty z terenu gminy Suchy Las trafiają pod opiekę Schroniska dla Zwierząt w Skałowie. Oprócz naszej gminy, Schronisko obejmuje opieką bezdomne zwierzęta z terenu 10 gmin powiatu poznańskiego i gminy Nekla. Obecnie przebywa tam łącznie 105 psów i 75 kotów.

Aby zapewnić podopiecznym odpowiednie warunki, Schronisko ma potrzeby zarówno materialne, jak i finansowe.

Od 2 listopada do 3 grudnia 2021 roku, od godz. 7:30 do godz. 14:00 przed wejściem do budynku Urzędu Gminy Suchy Las wystawiony zostanie oznakowany pojemnik, do którego każdy zainteresowany będzie mógł wrzucić rzeczy wspierające akcję pomocową dla Schroniska. Ze względu na trwającą pandemię prosimy nie zostawiać darów w Urzędzie.

Schronisko przyjmie bez ograniczeń:

- ręczniki (stare lub nowe, duże i małe);
- kocyki polarowe, pościel, koce;
- podkłady chłonne jednorazowe, ręczniki jednorazowe;
- gazety – dzienniki codzienne czarno-białe na wyściółkę pomieszczeń dla szceniąt;
- karmę dobrej jakości, z dużą zawartością mięsa. Zwierzęta w schronisku w większym stopniu niż psy i koty przebywające w domach narażone są na różnego rodzaju infekcje, stres. Najczęściej trafiają tu psy schorowane po przejściach i wypadkach, dlatego potrzebna jest karma specjalistyczna dla zwierząt chorych i słabych, najbardziej typu gastro (dobrej jakości), która dostarczy zwierzętom wszystkich niezbędnych dla zdrowia składników. Jeśli chcemy pomóc przynieśmy karmę ze sklepu zoologicznego, a nie z supermarketu. Zamiast 10-kilogramowego worka słabej karmy warto kupić 1 kg dobrej karmy w tej samej cenie. Zwierzęta przebywające w schronisku karmione są karmami bezzbożowymi.

POMAGAJMY MĄDRZE!

Schronisko można wesprzeć również przez przekazanie 1% swojego podatku na Stowarzyszenie Przyjaciół Schroniska dla Zwierząt w Skałowie (KRS: 0000490587) – TO NIC NIE KOSZTUJE!

Danuta Kałużna
Referat Ochrony Środowiska
Urzędu Gminy Suchy Las

PRZYGARNIJ SZCZĘŚCIE, ADOPTUJ PRZYJACIELA!

Szukasz przyjaciela? **Adoptuj.**
Zaginął Twój zwierzak? **Pytaj o niego u nas.**
Wyjeżdżasz i szukasz opieki dla swojego pupila?
Skorzystaj z hotelu.
Odszedł Twój Przyjaciel?
**Proponujemy kremację
i ewentualnie pochówek na cmentarzu.**

Skontaktuj się z nami:
www.schronisko-skalowo.pl

KRS: 0000490587

Schronisko dla Zwierząt w Skałowie
Skałowo, ul. Warzywna 25, 62-025 Kostrzyn
tel: +48 783 552 272

Biblioteka poleca

DLA MŁODZIEŻY:

Przemek Staroń, *Szkola bohaterek i bohaterów 2, czyli jak radzić sobie ze złem*, wyd. Agora 2021.

Druga część bestsellerowego poradnika dla nastolatków, jak radzić sobie z życiem, emocjami i relacjami. Przemek Staroń jest psychologiem, kulturoznawcą, a przede wszystkim nauczycielem. W swojej książce porusza ważne (ale też trudne) tematy takie jak wstyd, zazdrość, pragnienie akceptacji, poszukiwanie swojej tożsamości. *Szkola bohaterek...* przyjmuje formę przyjacielskiego dialogu, pełnego nawiązań do współczesnej literatury i popkultury. Pojawia się Alicja z *Alicji w Krainie Czarów*, Pippi, bohaterowie z *Władcy Pierścieni*, sagi o Harrym Potterze, Narnii. Występuje również Neo z *Matriksa*, Pan Kleks, Enola Holmes i postaci z *Fantastycznych zwierząt*. Całość wzbogacają o oryginalne metafory, dzięki którym młodzież łatwiej może zrozumieć niektóre zagadnienia. Druga część poradnika stanowi rozszerzenie pierwszej i skupia na zagad-

nieniach związanych z budowaniem własnej wartości, obroną przed manipulacją, spełnianiem cudzych oczekiwań kosztem własnej autentyczności oraz ćwiczeniem się w asertywności. Z powodzeniem można ją jednak czytać jako osobne dzieło.

DLA DZIECI:

Jennifer Frank, *Rodzina Robaczków robi sobie zdjęcie*, wyd. Esteri 2021.

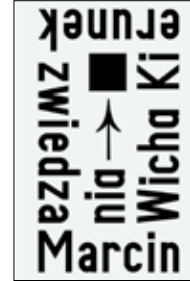

Rodzina Robaczków postanawia zrobić sobie pamiątkową fotografię. To wspaniała wiadomość, którą Emma dzieli się ze wszystkimi swoimi przyjaciółmi. Ale kiedy kotka Anieła, motylka Oliwia i wiewiórka Ella zaczynają opowiadać, jak przepięknie i kolorowo wyglądały zdjęcia ich rodzin, w radość Emmy wkradają się wątpliwości. Czy szare, bezzębne robaczki mogą wyjść na zdjęciu równie pięknie? Co można zrobić, by zwyczajna rodzina wyglądała na zdjęciu wyjątkowo? Opowieść o Robaczkach z humorem podkreśla, że warto być sobą i otrzymała Nagrodę Caldecotta dla najlepszej amerykańskiej ilustrowanej książki dla dzieci.

DLA DOROSŁYCH:

Marcin Wicha, *Kierunek zwiedzania*, wyd. Karakter 2021.

Narrator oprowadza czytelników po nieistniejącym muzeum Kazimierza Malewicza, autora słynnego *Czarnego kwadratu na białym tle*. Spacer staje się pretekstem do opowieści o utopijnych projektach, miłości do rewolucji i niespełnionych marzeniach. Zwiedzający poruszają wśród obrazów, instalacji, znaków interpunkcyjnych, ulic miast i wsi. Z nieliniowej, pełnej dygresji relacji przewodnika usiłują odtworzyć życie artysty-wizjonera. Wicha (nie bez ironii) bawi się konwencją muzealnej narracji, z humorem wykorzystując też tropy znane z dzieł biograficznych. Nie jest to pozycja dla szukających spójnej opowieści o życiu Malewicza, bowiem fakty swobodnie mieszają się tu ze zmyśleniem. Autorowi udało się jednak oddać indywidualizm rosyjskiego artysty i stworzyć jego intrygujący (choć pełen białych plam) portret. Szczególną uwagę zwraca warstwa językowa – każdy rozdział sprawia wrażenie osobnej, kunsztownej miniatury.

AKADEMIA GIER PLANSZOWYCH

2021

2 - 12 GRACZY, OD 6 DO 10 LAT
19 LISTOPADA 2021 | 16:00 | SUCHY LAS

ZAPISY:
BIBLIOTEKA PUBLICZNA W SUCHYM LESIE
UL. SZKOLNA 16, TEL. 61 25 00 401
WWW.OSRODEKKULTURY.PL

WARSZTATY PLASTYCZNE

MONTOWNIA WYOBRAŹNI

ZAPRASZAMY DZIECI W WIEKU
7 - 9 LAT

29 LISTOPADA 2021
GODZ. 16:00

ZAPISY:
BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W SUCHYM LESIE
UL. SZKOLNA 16, TEL. 61 25 00 401

WWW.OSRODEKKULTURY.PL

Marek Piekarczyk

Marek Piekarczyk to legenda polskiej sceny muzycznej i jeden z najważniejszych rockowych głosów naszych czasów. Artystę charakteryzują osobowość i ogromny talent. Od lat 80. aż do 2018 roku był wokalistą kultowego zespołu TSA. Od lat bierze też również czynny udział w wielu projektach artystycznych i charytatywnych, w ramach których nagrywa i koncertuje. W roku 2009 wydał swój solowy album studyjny, zatytułowany *Źródło*. Na sucholeskiej scenie wystąpi wraz z Tadeuszem Apryjasem i Jackiem Borowieckim oraz trio smyczkowym.

Podczas koncertu Marek Piekarczyk

Trio Akustycznie usłyszymy różnorodny repertuar, w tym rockowe ballady, piosenki Skaldów, Tadeusza Nalepy czy Krzysztofa Klenczona. Nowe aranżacje, a także osobowość artysty zapewnią słuchaczom niezapomniany wieczór pełen wspomnień i dobrej muzyki.

Marek Piekarczyk akustycznie z trio smyczkowym
11 listopada 2021, godz. 19:00
Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 16
bilety: 70/50 zł w sekretariacie lub na stronie www.bilety24.pl

Dziecięcy kocyk

Jeżeli w miłym towarzystwie i z fachową pomocą, chcesz nauczyć się czegoś nowego, co wciągnie Cię bez reszty i zabije nudę jesiennych wieczorów, to świetnie trafiłeś.

Zapraszamy na kolejne z cyklu warsztaty szydełkowe. Tym razem szydełkować będziemy ciepłutki kocyk. Wybierz swój ulubiony kolor, zapakuj dobry nastrój i wpadaj do nas.

Na warsztatach czeka na Ciebie facho-

wa pomoc, gotowa instrukcja oraz jeżeli wybierzesz opcję z materiałami, włóczka w wybranym kolorze i szydełko. Koszt warsztatów ze wszystkimi materiałami to 150 zł. Jeżeli wystarczy Ci instrukcja i fachowe wsparcie, a włóczkę i szydełko

Zapraszamy przedszkola, szkoły, kółka zainteresowań, całe rodziny, dzieci, dorosłych, dużych i małych konstruktorów do wzięcia udziału w konkursie na Szopkę Bożonarodzeniową.

Cenimy pomysłowość i oryginalność, nie zapominając o tradycji. Technologia wykonania prac jest dowolna, jednak mile widziane są materiały ekologiczne i recydingowe.

Autorzy najciekawszych szopek otrzymają nagrody finansowe. Dla zwycięzców w każdej kategorii wiekowej prac zbiorowych będzie to nagroda w wysokości 700 zł, a w przypadku prac indywidualnych 500 zł. Jest o co walczyć!

Szopki będzie można dostarczyć do Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej w Suchym Lesie przy ul. Szkolnej 16 w terminie **22-26 listopada w godz. 9:00-18:00**. Wręczenie nagród odbędzie się podczas Sucholeskiej Noelki 11 grudnia.

PRZEMIANA

Poznajemy lokalne legendy!

Zapraszamy na kolejne spotkanie z cyklu „Dawno, dawno temu... poznajemy lokalne legendy”. Tym razem poznacie historię pewnego Janka, zwanego Sowizdrzałem, który za swoje psoty i figle został zamieniony w pewne zwierzę. Jakie to zwierzę? Czy uda nam się wspólnie odwrócić to zaklęcie? Przekonajmy się!

KOGO ZAPRASZAMY:

dzieci w wieku 6-10 lat

KIEDY i GDZIE: 22 listopada w filii Chłudowie / 26 listopada w Suchym Lesie / godz. 16:00

ZAPISY: osobiście w bibliotece lub telefonicznie pod numerem 61 25 00 401

masz swoje – zapłacisz 50 zł.

Warsztaty odbędą się w sali plastycznej Centrum Kultury przy ul. Szkolnej 16 w Suchym Lesie w dniu 27 listopada w godz. 10:00-13:00.

Zapisy pod nr. tel.: 61 25 00 402 do 18 listopada.

WIESŁAW PRZĄDKA TRIO

Muzyczna podróż od Paryża, przez Nowy Jork, po Buenos Aires

Zapraszamy na wyjątkowy koncert wirtuoza akordeonu i bandoneonu diatonicznego, Wiesława Prządki z towarzyszeniem doskonałych muzyków: pianisty Rafała Karasiewicza i kontrabasy Zbigniewa Wrombla. Podczas pełnego emocji wieczoru odwiedzimy najważniejsze stolice kulturalne świata. W zależności od miasta, z którego wywodzi się grana muzyka, Wiesław Prządka dobiera do każdego z utworów odpowiedni instrument: bandoneon, akordeon z francuskim brzmieniem musette lub akordeon jazzowy. Repertuar zawiera największe przeboje Edith Piaf i Joe Dassin, najpiękniejsze walce Paryża oraz muzykę filmową Francisa Lai. Nie zabraknie również popularnych argentyńskich tang Astora Piazzolli, a całości dopełnią kompozycje Richarda Galliano oraz największe hity Georga Garshwina.

Na tę wyjątkową muzyczną podróż zapraszamy 20 listopada o godz. 19:00 do Starego Baru w Chłudowie. Na koncert obowiązują bezpłatne wejściówki, które można odebrać w Starym Barze, Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej Gminy Suchy Las i filiach bibliotecznych w Chłudowie i Złotnikach.

Mary Komasa

20 listopada Centrum Kultury w Suchym Lesie odwiedzi Mary Komasa w muzycznym trio.

Artystka zadebiutowała w 2015 roku. Jej twórczość, łącząca elementy progresywnej elektroniki, cytaty z pop, a także brzmienia charakterystyczne dla muzyki filmowej, zyskała sobie szeroki rozgłos w Polsce i poza jej granicami. Druga płyta Mary, *Disarm*, ukazała się jednocześnie w Polsce, Niemczech, Austrii i Szwajcarii. Jej producenci, londyńskie duo God Colony, wywodzą się ze sceny alternatywnego hip hopu. Ich podejście zderzyło się z szerokim brzmieniem orkiestry i organów oraz z przekazem opisującym egzystencjalny i emocjonalny kryzys młodej kobiety, która uczy się mówić swoim głosem w realiach gwałtownych przemian otaczającego ją świata. Obecnie Mary pracuje nad materiałem na swój trzeci album, który ukaże się w przyszłym roku.

Mary wchodzi na scenę z nową energią, bardziej odsłonięta, wzmocniona, dojrzała. Wszystko jest na wierzchu, każda emocja i każdy gest nabiera znaczenia.

Disarm but don't surrender – odłóż broń ale nie poddawaj się.

Mary Komasa

20 listopada 2021, godz. 19:00

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 16

bilety: 50/30 zł w sekretariacie CKiBP lub na stronie www.bilety24.pl

30 lat działalności
CENTRUM
KULTURY
I BIBLIOTEKI
PUBLICZNEJ
Gminy Suchy Las

**BUENOS
AIRES,
PARIS,
NEW YORK**

WIESŁAW PRZĄDKA TRIO

w składzie:
Wiesław Prządka - akordeon, bandoneon
Zbigniew Wrombel - kontrabas
Rafał Karasiewicz - fortepian

20.11.2021 // godz. 19.00
WSTĘP WOLNY*

Stary Bar
CHŁUDOWIE

*DARMOWE WEJŚCIÓWKI DO ODBIORU!

www.nasokkultury.pl
facebook.com/StaryBarWChlodowie Wydarzenie odbywa się w Starym Barze w Chłudowie przy ul. Dostojewskiej 11

Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las, ul. Dostojew 2, tel. 61 25 66 834

Filia biblioteczna w Złotnikach, ul. Dostojew 2, tel. 61 91 25 889

Filia biblioteczna w Chłudowie, ul. Szkolna 2, tel. 61 91 15 503

30 lat działalności
CENTRUM
KULTURY
I BIBLIOTEKI
PUBLICZNEJ
Gminy Suchy Las

**MARY
KOMASA**

20.11.2021 // godz. 19.00
Bilety: 50 zł/30 zł (N/U)

www.nasokkultury.pl
facebook.com/CKiBP

tel. 61 25 66 834 / 61 91 25 889 / 61 91 15 503
www.bilety24.pl

Bilety do nabycia w sekretariacie CKiBP
ul. Szkolna 16/30-000 Suchy Las
60-710-020, w. 110, 11.00-18.00
www.bilety24.pl

Bilety24

Spotkanie autorskie z Adamem Bodnarem

Adam Bodnar jest doktorem habilitowanym nauk prawnych, profesorem na Wydziale Prawa Uniwersytetu SWPS w Warszawie. Od 2015 roku pełnił funkcję Rzecznika Praw Obywatelskich. Skończył studia na wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, a także studia LL.M. z zakresu prawa konstytucyjnego porównawczego w Central European University w Budapeszcie. Od lat zaangażowany jest w działania na rzecz praw człowieka. Współpracował z licznymi organizacjami pozarządowymi, m.in. Fundacją Panoptykon, ClientEarth Polska i Stowarzyszeniem im. prof. Zbigniewa Hołdy. W latach 2010–2015 był również wiceprezesem Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Jest autor wielu publikacji naukowych, w szczególności z zakresu praw człowieka.

W 2020 roku ukazała się jego książka *Obywatel PL*. Adam Bodnar, w odważnej rozmowie z Bartoszem Bartosikiem prześwietał w niej kondycję państwa. Mówi o coraz mocniejszych pęknięciach w społeczeństwie, próbach manipulacji Polakami i kontrowersjach związanych z praworządnością, prawami mniejszości i aborcją. Zwraca uwagę na trudny dialog lewicy

z chrześcijaństwem i nie zapomina o wykluczonych. Pokazuje dynamikę samorządów i bogactwo lokalnych społeczności, które dają Polsce energię do zmian. Obnaża wady transformacji ustrojowej, wskazując na jej ofiary i bohaterów. Zastanawia się nad przyszłością kolejnych pokoleń i wyczula na niebezpieczeństwa związane z obecną epidemią.

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las serdecznie zapraszają na **spotkanie autorskie z Adamem Bodnarem**, które odbędzie się **2 grudnia 2021 o godzinie 19.00**. Wstęp na spotkanie jest bezpłatny, należy jednak wcześniej pobrać wejściówkę z Biblioteki Publicznej w Suchym Lesie lub z filii bibliotecznej w Złotnikach, albo Chludowie.

FOT. RAFAŁ KAJEWSKI

WYDARZENIA w Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej w Suchym Lesie

NAZWA	DATA	MIEJSCE
AKADEMIA GIER PLANSZOWYCH	19.11.2021, godz. 16:00	CKiBP zapisy: 612 500 401
WIESŁAW PRZĄDKA TRIO koncert	20.11.2021, godz. 19:00	Stary Bar w Chludowie wejściówki dostępne w Starym Barze, CKiBP oraz filiach bibliotecznych
MARY KOMASA koncert	20.11.2021, godz. 19:00	CKiBP / sala widowiskowa koszt: 50/30 zł
DAWNO, DAWNO TEMU... poznajemy lokalne legendy	22.11.2021, godz. 16:00	Filia biblioteczna w Chludowie Zapisy pod numerem: 612 500 401
DAWNO, DAWNO TEMU... poznajemy lokalne legendy	26.11.2021, godz. 16:00	Biblioteka w Suchym Lesie Zapisy pod numerem: 612 500 401
KOCYK DZIECIĘCY Warsztaty szydełkowe	27.11.2021, godz. 10.00-13.00	CKiBP zapisy: 612 500 400 / 402 koszt: 150 zł z materiałami / 50 zł bez materiałów
MONTOWNIA WYOBRAŹNI	29.11.2021, godz. 16:00	CKiBP biblioteka w Suchym Lesie; zapisy: 61 25 00 401
ADAM BODNAR spotkanie autorskie	2.12.2021, godz. 19:00	CKiBP / sala widowiskowa wejściówki do odbioru w bibliotece i filiach od 02.11
CHŁOPCY KONTRA BASIA koncert	11.12.2021, godz. 19:00	Stary Bar w Chludowie Szczegóły wkrótce
SUCHOLESKA NOELKA	11.12.2021	CKiBP szczegóły wkrótce
GOSPEL JOY I JOANNA KOŁACZKOWSKA	12.12.2021, godz. 19:00	CKiBP / sala widowiskowa bilety: 70/50 zł w sprzedaży od 02.11

Zastrzegamy prawo zmian w programie

Jesienne parkowanie

Złota polska jesień niewątpliwie sprzyja... parkowaniu. Zaskakujące? Niekoniecznie, o ile tylko podejmiemy do sprawy z przymrużeniem oka i zamiast do samochodu słowo to odniesiemy do spędzania wolnego czasu w parkach, arboretach i ogrodach.

W sąsiedztwie Poznania parków nie brakuje. Zagospodarowane przestrzenie zielone mają różną metrykę, ale łączy je jedno: są popularnym miejscem spacerów i relaksu w pięknych okolicznościach przyrody.

Rezydencje

Dwie najstojniejsze podpoznańskie rezydencje magnackie to nie tylko reprezentacyjne budynki, ale i otaczające je założenia parkowe. Odwiedzając posiadłość Raczyńskich w Rogalinie możemy zafundować sobie praktyczną lekcję na temat różnic między regularnie skomponowanym, uporządkowanym ogrodem w stylu francuskim, a nieco nieokiełznanym parkiem angielskim. Wizytówką rogałińskiego parku są niewątpliwie sędziwe dęby Lech, Czech i Rus (ten ostatni to 800-letni staruszek, najstarszy dąb w Polsce). Chlubą pobliskiego Kórnika jest natomiast najstarsze arboretum w Polsce, którego bogata kolekcja liczy około 3500 gatunków i odmian. Wśród nich na uwagę zasługuje najstarszy w kraju okaz cypryśnika błotnego, być może zasadzony przez samego Tytusa Działyńskiego. Podczas jesiennego wycieczki w Kórniku przy odrobinie szczęścia można trafić na opadłe liście rosnącego tam grzechotnika japońskiego, pachnące... piernikami! Od niedawna zwiedzanie arboretum urozmaica nowa ścieżka *Z historii parku...*, poświęcona dziejom ogrodu. Ścieżka na obszarze bagienym rzeki Trojanki oraz ścieżka *Owadogród* to z kolei propozycje Arboretum Leśnego w Zielonce. Obiekt słynie z kolekcji drzew i krzewów owocowych tradycyjnych odmian, a jesienią pięknie kwitną tam wrzozy i wrzośce.

Paszport do parków

Posiadacze Paszportu Podróżników dookoła Poznania kolekcjonując pieczątki mają szansę odwiedzić kilka ciekawych parków. Oprócz Rogalina i Kórnik będąc to park Muzeum Przyrodniczo-Lowieckiego w Uzarzewie. Jego ciekawostki (na przykład zaskakujące drzewo z *oczkiem!*) najlepiej poznać korzystając z tamtejszej

gry terenowej. W parku w Chłudowie koniecznie trzeba zobaczyć staw i ciekawą grotę. Puszczykowo słynie z efektownych ogrodów, ale jeden z nich jest szczególnie. Mowa o Ogrodzie Kultur i Tolerancji w Muzeum Arkadego Fiedlera w Puszczykowie z piramidą, statkiem Kolumba i kopiami pomników dawnych kultur.

Z dziećmi

Planując rodzinną wycieczkę warto wybrać się do Skansenu Pszczelarstwa w Swarzędzu, by przespacerować się wśród

kolorowych uli (do jednego można nawet wejść, by poczuć się jak pszczoła!). W Suchym Lesie czeka Teren Aktywnej Edukacji i Sportu z największym pumphackiem w regionie, a w Luboniu – Park Papieski stworzony na wzgórzu, które powstało podczas budowy autostrady. Park Orientacji Przestrzennej w Owińskach oferuje zarówno przestrzeń odnowionego barokowego ogrodu, jak i atrakcyjny plac zabaw. Równie dużym powodzeniem cieszy się plac zabaw w parku przy Pałacu Jankowice, gdzie dzieci mają też do dyspozycji

niski park linowy, a wszyscy – kilometry alejek spacerowych i mostek prowadzący na Wyspę Miłości. Park Miejski w Murowanej Goślinie latem przyciąga plenerowym kinem, a przez cały rok – kolorowymi wizerunkami zwierząt, które zdobią poszczególne drzewa.

Zielone miasto

Miejsca odpoczynku wśród drzew to silna strona Śremu. Największy jest Park im. Powstańców Wielkopolskich z kompleksem sportowym i Śremskim Zoo. Miejski Park Ekologiczny to trasy dla biegaczy i spacerowiczów z kijkami oraz jezioro owiane legendą o zatopionym kościele, a do Parku Śremskich Odlewników przyciąga pumphack oraz tężnia solankowa. Również miejscowe Muzeum Śremskie może pochwalić się ogrodem na nadwarciańskiej skarpie, miejscem plenerowych wystaw i koncertów.

Parkowe ciekawostki

Popularnym miejscem na spacer są Szachty na pograniczu Poznania i Lubonia znane między innymi z oryginalnej wieży widokowej. Przechadzkę po Obornickich Łazienkach nad Wełną uatrakcyjnia nowy

mural przyrodniczo-kolejowy. W parku przy Pałacu Biedrusko warto odszukać Panteon Powstania Wielkopolskiego, altanę westchnień zakochanych i efektowny monopteros (budynek w formie greckiej świątyni), a w parku pałacowym w Objezierzu – Kopiec Kościuszki(!). Wciąż niewiele osób odwiedza malowniczy park uzdrowski w Ludwikowie z pawilonem w stylu szwajcarskim, drewnianymi leżakownikami i altaną ze źródłem – wy-

pisz-wymaluj górskie uzdrowskie przeniesione do serca Wielkopolski.

Piotr Basiński
Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna

„Turystyczne PLOTki”: w ramach cyklu wspólnie z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną (PLOT) przybliżamy nasze atrakcje i ofertę naszych sąsiadów, by zachęcić do mikroturystyki – samodzielnego zwiedzania najbliższej okolicy i poznawania mniej lub bardziej znanych turystycznych perełek okolic Poznania.

Kolejne teksty cyklu ukazać się równolegle na łamach informatorów samorządowych 12 gmin członkowskich PLOT, w Naszym Głosie Poznańskim oraz w Prasowej Powiatowej 17.

Historia złamania kodu Enigmy zaczęła się w Poznaniu

Na kulturalnej i turystycznej mapie Poznania pojawiła się nowa, długo wyczekiwana atrakcja. 24 września otwarto Centrum Szyfrów Enigma – miejsce poświęcone szyfrom i genialnym polskim matematykom, którzy złamali kod niemieckiej maszyny szyfrującej.

Jako członek Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej skorzystaliśmy z zaproszenia i odwiedziliśmy świeżo otwarte Centrum Szyfrów ENIGMA, mieszczące się u zbiegu ulic Kościuszki i Św. Marcin w Poznaniu, w gmachu Collegium Martineum. Wybór miejsca na ulokowanie muzeum nie był przypadkowy – to tam przed wojną znajdował się oddział biura szyfrów Sztabu Generalnego Wojska Polskiego. I to właśnie tam pracowali Marian Rejewski, Jerzy Różycki i Henryk Zygalski, którzy złamali kod Enigmy.

Wciąż mało pamięta się i mówi o tym, że to właśnie Ci trzej matematycy z Polski „rozszyfrowali” niemiecką maszynę – główne narzędzie szyfrujące III Rzeszy. Informacje o Enigmie przekazane Brytyjczykom pozwoliły odczytywać aliantom niemiecką korespondencję i skrócić czas trwania wojny.

Misją Centrum Szyfrów Enigma jest właśnie szerzenie świadomości o tym, że historia złamania kodu Enigmy zaczęła się w Poznaniu, a stoją za tym polscy matematycy.

Odwiedziny w CSE to prawdziwa uczta dla umysłu. Warto wybrać się tam wypożyczonym i zarezerwować sobie nawet 3 godziny. Ekspozycja muzeum jest bowiem bardzo rozbudowana i bogata w treści. Dowiadujemy się z niej nie tylko o Enigmie, pracach nad poznaniem jej tajemnic

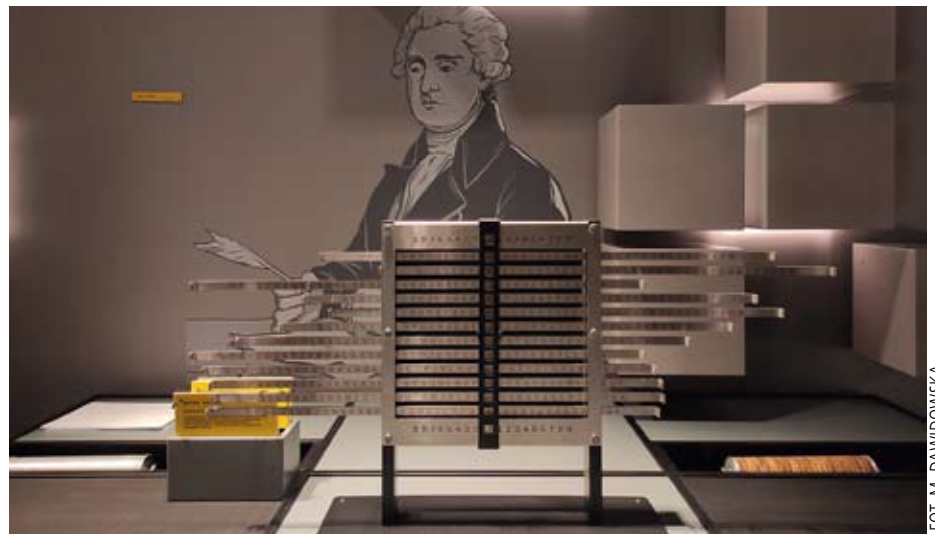
i wspomnianych wyżej bohaterach, ale o historii kryptologii w ogóle i jej znaczeniu dzisiaj.

Szyfrowanie to trudna dziedzina, która korzysta i z matematyki, i z informatyki, dlatego wyzwaniem dla twórców muzeum musiało być wynalezienie sposobu na atrakcyjne przekazanie skomplikowanych treści tak, aby wszyscy byli w stanie je przyswoić. Zadanie to zostało wykonane bardzo dobrze. Duża dawka konkretnej wiedzy została przekazana w sposób atrakcyjny i angażujący odbiorcę.

Od początku zwiedzający mają do dyspozycji audioprzewodnik, który prowadzi przez CSE krok po kroku. Największą jednak zaletą muzeum jest możliwość samodzielnego kodowania, łamania szyfrów, rozwiązywania łamigłówek i zagadek. Każdą prezentowaną metodę szyfrowania można samodzielnie wypróbować, co jeszcze lepiej pozwala zrozumieć tajemnice poszczególnych metod.

Centrum Szyfrów Enigma to miejsce, które po prostu trzeba odwiedzić i które ma ogromną szansę stać się kolejną wizytówką Poznania.

Małgorzata Dawidowska

FOT. M. DAWIDOWSKA

WYCE PO NOSZYMU

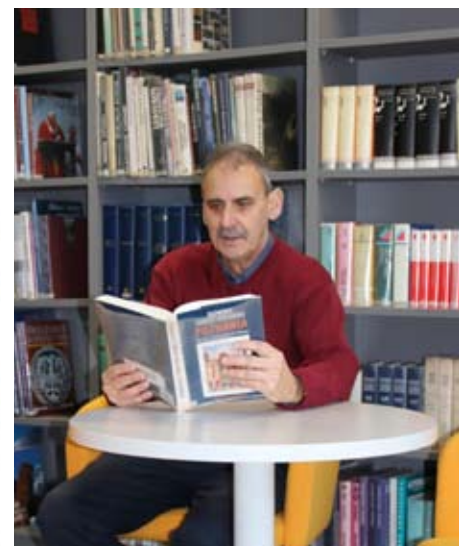
Na początku minionego roku na łamach „Gazety Sucholeskiej” rozpoczęliśmy cykl „Wyce po naszymu”. Dziś zapraszamy do kolejnej jego odsłony, w której prezentujemy teksty w gwarze poznańskiej, autorstwa Pana Jana Strugarka, mieszkająca Biedruska.

Na weselichu jedyn szpeniol z orkiery mówi do wiaruchny: a teraz wszystkie żonate szczony niech się ustawią obok osoby, która ich uszczęśliwia. Werwach się zrobił jak holeja. Szczony zaczęli się tak kantować, że oż bar obolili bo się nie mogli dociśnąć do barmana.

Mietas przyłazi do konowała i pyta: panie doktorze czy jak już się zez tym wytkniętym paluchem, docyrom, to byde mógł szpilować na gajgach?

– Ale bez niczego, myślę, że ze spokojem za tydzień bydzie pon mógł szpilować – odpowiada tamten.

– No to w dechę, bo wcześniej nigdy nie umiołem.

SOLI DEO, czyli samemu Bogu

Święta Cecylia jest patronką chórzystów, lutników, muzyków, organistów, zespołów wokально-muzycznych. W tym roku w przeddzień jej święta, 21 listopada w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Suchym Lesie odbędzie się Festiwal Muzyki Sakralnej. Już po raz czternasty zostanie on zorganizowany przez Chór SOLI DEO z Suchego Lasu, który świętuje swój okrągły jubileusz.

Z Lucyną Dudkiewicz, założycielką i dyrygentką chóru rozmawiała Barbara Stachowiak.

„Dwadzieścia lat minęło jak jeden dzień” śpiewał Andrzej Rosiewicz.

Tak naprawdę już trochę więcej. Wszystko rozpoczęło się 21 lat temu, w momencie gdy z rodziną przeprowadziłam się do Suchego Lasu na Osiedle Grzybowe. Jestem absolwentką Akademii Muzycznej w Poznaniu i w miejscu, gdzie zamieszkałszy brakowało mi amatorskiego chóru kościelnego.

Tamte lata wspominam z największym

sentymentem, choć każdy rok jest dla mnie wyjątkowy. Z propozycją utworzenia chóru udałam się do naszego kochanego Księdza Proboszcza. Po uzyskaniu akceptacji dla mojego pomysłu przeszłam do jego realizacji. Było to w listopadzie 2000 roku, a już miesiąc później chór miał swój pierwszy występ na pastercie.

Pierwszy okres działalności okupiony był pozyskiwaniem osób, które chciałyby śpiewać w chórze. W Suchym Lesie nie było jeszcze obecnego budynku kościoła i próby odbywały się w drewnianym pomieszczeniu probostwa.

Zebrałam chętnych i z czasem nasz chór

Lucyna Dudkiewicz i Piotr Kuźniak podczas XIII Festiwalu Muzyki Sakralnej

zaczął się rozrastać. Dziś działa w nim ok. 40 osób. Wśród jego członków mamy jednego Alzatzczyka. Mało tego Alain zwerbował do chóru swojego syna, który także pięknie śpiewa. Chór jest wielopokoleniowy. Najmłodszy jego członek – Antoś kilka tygodni temu skończył 20 lat. Najstarsi – Konrad i Geniu mają ponad 80 lat. I tak przez te 21 lat wspólnie sobie egzystujemy i muzykujemy. Oprócz tego, że mamy ogromną przyjemność śpiewania w czterogłosie, to jeszcze się bardzo lubimy, a nawet przyjaźnimy. Znamy wszystkie swoje rozterki, radości, smutki, porażki, wspieramy się. Myślę, że obok śpiewania jest to coś bardzo ważnego i pięknego.

Chóralne śpiewanie w Suchym Lesie cieszy się popularnością...

Jestem zachwycona ilością osób, które chcą z nami śpiewać. Jest ich coraz więcej. Być może ludzie poczuli, że potrzebują być we wspólnocie, szczególnie w tych czasach pandemicznych. W przypadku działalności chóru przekłada się to na to, że możemy robić większe utwory, monumentalne, gdzie można bardziej zróżnicować ich dynamikę.

Członkowie chóru SOLI DEO to...

Chór tworzą w głównej mierze amatorzy, choć mamy kilka osób, które potrafią czytać nuty. Pozostałe, często się śmieją, śpiewają przy pomocy nut. Są to osoby, które swojej partii tenorowej, altowej, sopranowej czy basowej uczą się trochę na pamięć. Ale czytanie nut to jedna sprawa. Druga to interpretacja utworu, który przygotowujemy. Jako dyrygent chóru czuwał nad całym kształtem utworu. Moim zadaniem jest zrobienie z niego małego dzieła, które nas wszystkich poruszy.

Pani jest z wykształcenia muzykiem.

Myślę, że muzyka była mi pisana, a wszystko to zasługa mojego dziadka. Mój dziadek Lucjan był multiinstrumentalistą. Nawet nie potrafię powiedzieć na jakim instrumencie nie potrafił grać. Był też kierownikiem szkoły, uczył muzyki i prowa-

XIV FESTIWAL MUZYKI SAKRALNEJ

21 listopada 2021 godz. 16.00

Kościół pw. Najświętszego
Serca Pana Jezusa
w Suchym Lesie

Wystąpią:
 Mosiński Chór Kościelny pw. św. Cecylii – Dyrygent Leszek Marciniak
 Chór Cantus Familiaris, działający przy Stowarzyszeniu Zespołu Pieśni i Tańca
 Chłudowianie – Dyrygent Łukasz Maciejewski
 Chór Soli Deo z Suchego Lasu – Dyrygent Lucyna Dudkiewicz

Organizatorzy:

Patronat honorowy:

Patronat medialny:

dził również chór. Muzyka była w moim życiu od najmłodszych lat. Chodziłam do przedszkola muzycznego, następnie do szkoły muzycznej. Jestem wychowanką Stanisława Kulczyńskiego, wyjątkowego profesora. Jeżeli chodzi o człowieczeństwo i muzykowanie to on mnie nauczył najważniejszej rzeczy. Muzyka musi być

Chór właśnie wrócił z kolebki muzyki fado.

Przez te wszystkie lata odbyliśmy bardzo dużo podróży i w Polsce, i zagranicą. Wystąpiliśmy w wielu wspaniałych miejscach. W ubiegłym roku na Podlasiu, w poprzednich latach we Wrocławiu, Lublinie, w Kazimierzu Dolnym. Byliśmy we Francji,

FOT. B. STACHOWIAK

emocją, nasyceniem, głębią, musi dostarczyć takich nadwrażliwości, które sprawiają, że włosy na ręce będą stawały dęba. Nawet najgrzeczniejszy utwór np. z epoki klasycyzmu można zrobić w sposób emocjonalny. Bo on musi nas dotknąć. I to jest moje zadanie, moja muzyczna misja.

Muzyka jest dla Pani...

Jest dla mnie wszystkim, co tylko może się zdarzyć pięknego. Muzyka, w ogóle sztuka dostarcza ogrom emocji – doznaję zachwyty i szczęścia, gdy patrzę na piękny impresjonistyczny obraz, kolory na płótnach Fridy Kahlo, wzruszam się słuchając miniatur fortepianowych Debussy'ego i uwielbionej przeze mnie muzyki fado.

na Litwie, w Izraelu, Niemczech, a ostatnio w Portugalii. Francja była cudowna dzięki Alainowi i jego mamie, która śpiewała w chórze francuskim. Izrael... niesamowitym i niezwykle wzruszającym przeżyciem było zaśpiewać w Grocie Narodzenia w Betlejem, na Górze Błogosławieństw, czy w Domu Pokoju prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Elżbietanek.

Teraz na gorąco w moim sercu jest Portugalia. Portugalia to moja miłość, pełnia szczęścia. Cieszę się, że mogłam pojechać tam ze swoim zespołem, pokazać mu Lizbonę i zapoznać z przepiękną muzyką fado. Byliśmy w Fatimie, gdzie wystąpiliśmy podczas polskiej mszy św. Uczestni-

czyliśmy w wieczornej procesji ze świecami – niezwykle wrażenie. Śpiewaliśmy w katedrze w Lizbonie, Bradze oraz w Porto. Generalnie posmakowaliśmy Portugalie, ale tę inną. Nie wielkowiejską, ale klasztorną, malutką, wiejską, pachnącą dorszem i budyniowymi ciasteczkami, z muzyką fado. Fado to piękna portugalska muzyka ludowa, pełna melancholii, smutku, mówiąca o niespełnionej lub porzuconej miłości.

Repertuar chóru to także pieśni o miłości, ale miłości do Boga...

Jesteśmy chórem, który działa przy kościele i nazywa się SOLI DEO – samemu Bogu. Myślę, że muzycznie nadal będziemy przy tym trwać i nie wyjdziemy poza muzykę sakralną. Choć w naszym repertuarze mamy też utwór romantyczny do słów Gałczyńskiego, a nawet w języku francuskim o przyjemności picia wina.

W najbliższym czasie chóru SOLI DEO będzie można posłuchać w Suchym Lesie, podczas Festiwalu Muzyki Sakralnej, którego chór jest zresztą organizatorem.

Pomysł na festiwal zrodził się samoistnie przed laty. Od samego początku organizujemy go wspólnie z Ośrodkiem Kultury. Każdego roku zapraszamy do Suchego Lasu chóry, które w naszym kościele prezentują przed publicznością swój repertuar. Zwieńczeniem festiwalu jest wspólnie wykonywany utwór. Myślę, że w tym roku będzie to utwór maryjny, ze względu na peregrynację kopii obrazu Matki Bożej.

Dla nas – chórzystów festiwal ten jest niezwykle cennym spotkaniem, podczas którego możemy posłuchać siebie nawzajem, wymienić się doświadczeniami i na zakończenie porozmawiać przy kawie i ciastku. Co bardzo nas cieszy, mamy też wiernych fanów naszego festiwalu wśród publiczności. Jednym z nich jest znany muzyk Piotr Kuźniak z żoną Iwonką. Piotr swoją karierę muzyczną rozpoczął jako chórzysta, a później solista u profesora Stuligrosza. Piotr jest przeuroczym człowiekiem i bardzo się cieszę, że możemy go gościć w kolejnych edycjach naszego festiwalu.

Na tegoroczny, dlaczego warto się wybrać?

Jeżeli ktoś do tej pory nie zasmakował przyjemności słuchania chórow czterogłosowych, to serdecznie zapraszam na nasz festiwal. A jeśli ktoś już uczestniczył w naszym festiwalu, to myślę, że nie muszę go namawiać. Zapraszam również do naszego chóru. Jesteśmy otwarci na nowych chórzystów i spotykamy się co środę o godzinie 19:00 w sali dolnej na probostwie naszego kościoła w Suchym Lesie.

Dziękuję za rozmowę i do zobaczenia 21 listopada na XIV Festiwalu Muzyki Sakralnej w Suchym Lesie.

Wojenne wspomnienia

Wrzesień, listopad to miesiące, kiedy w szczególny sposób wspominamy trudną i bolesną przeszłość narodu polskiego. Ofiarność, siłę i bohaterstwo, niezłomność i wiarę ludzi, którym przyszło żyć i walczyć dla swojej ojczyzny. Dla większości z nas to historia. Ale wśród nas są nadal osoby, dla których obrazy z przeszłości są wciąż żywe.

Pani Maria Hyjek z domu Szymańska w Suchym Lesie mieszka od 45 lat. W latach 1990-1994 zasiadała w Zarządzie Gminy Suchy Las, przez dwie kadencje (1990-1994 i 1994-1998) była radną Gminy Suchy Las.

„Urodziłam się w 1934 roku na Mazowszu pod Warszawą, w Rębkowie pod Garwolinem. Tam mój ojciec Kazimierz z mamą Barbarą miał w dzierzawie niewielki majątek, z płachetką ziemi nad piękną, małą rzeczką Wilgą. W Rębkowie z młodszą o półtora roku siostrą wychowywałyśmy się do 1938 roku.

Majątek w Rębkowie był za mały do jakichkolwiek manewrów i ktoś naraił mojemu ojcu większy w Sobiborze, na Lubelszczyźnie koło Włodawy. Wydzierzawiliśmy go od Państwowego Banku Rolnego. Rodzice przenieśli się tam wczesną wiosną 1938 roku. My dołączyliśmy nieco później. Czas, kiedy rodzice urządzali się w Sobiborze spędziłyśmy w Warszawie u babci. Ojciec był rdzennym warszawiakiem. Ukończył Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Natomiast mama urodzona w Kieleckim ukończyła szkołę ogrodniczą w Poznaniu.

Sobibór był dla mnie ziemią nieznaną. Nie czułam się tam tak dobrze, jak w Rębkowie. W Sobiborze mieszkaliśmy na uboczu, za dużym lasem, zupełnie nad Bugiem. Do stacji kolejowej, gdzie Niemcy założyli ten straszny obóz dla Żydów, mieliśmy około 8 kilometrów.

Latem 1939 roku przyjechali do nas krewni z Warszawy, siostra mego ojca z mężem wraz z dwoma chłopcami. Andrzej miał 15-16 lat, a Wojtek 14, zginęli 8 września 1944 roku w Powstaniu Warszawskim... Oboje zostali odznaczeni orderem Virtuti Militari. Dla nich to było rajskie miejsce, cudowne wakacje. Pogoda tego lata była wspaniała. Sierpień był piękny, słoneczny. Wszyscy kąpali się w Bugu.

Około połowy sierpnia 1939 roku ojciec mój otrzymał depezę wzywającą go do 1. Pułku Strzelców Konnych w Garwolinie, gdzie był oficerem rezerwy w randze podporucznika. Wcześniej ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu. Wiedzieliśmy, że zanosi się na wojnę. Takie krążyły pogłoski. Ale komunikacja wtedy pomiędzy rządem a lud-

nością była prawie znikoma, bo mało kto miał radio, a żadnych telefonów na wsi nie było. Nie było nawet prądu.

Dla nas wezwanie ojca do garwolińskiego Pułku było bardzo niepokojące. Wszyscy chodzili zdenerwowani, zmartwieni. Zaczął się ruch, szykowanie munduru,

FOT. B. STACHOWIAK

czyszczenie butów oficerskich. Ojciec wziął ze sobą swojego konia kawaleryjskiego i pojechał na stację kolejową, skąd udał się do Pułku, do Garwolina. Mama, która była w ciąży, w naszym majątku w Sobiborze została sama z wieloma gośćmi wakacyjnymi i małymi dziećmi.

Pewnego dnia usłyszeliśmy przerażające odgłosy wojny. Był 1 września 1939 roku. Huczące samoloty, ze złowrogim pomrukiem zrzucały bomby na Włodawę, oddaloną o ok. 4 km i na sąsiednie miasteczka. Prawdopodobnie na Orchówek, który znajdował się bliżej naszego domu.

Jak tylko z siostrą słyszałyśmy nadlatujące samoloty, wychodziłyśmy na stryszek. Nasz dom był parterowy, ale stał na wysokim pagórku i miał dosyć wysoki dach, tak że można było ze strychu obserwować okolice. Myśmy widziały jak samoloty zbliżały się z takim charakterystycznym pomrukiem. Potem rozległ się wyższy ton silnika, samolot zniżał się i zrzucał bomby. Widać było jak taka kluska leci z samolotu i wali w dół. Za chwilę pojawiał się olbrzymi ogień... to zaczynała płonąć Włodawa.

Włodawa była niedużym miastem, z domami parterowymi wokoło kościoła, wokół rynku. Teraz stała w ogniu. Był to dla nas straszny widok. Myśmy były pełne żalu i strachu. Tam mieszkali nasi znajomi

– kupcy, krawcowa, lekarz. Co się z nimi stało? Myślałyśmy o tych ludziach, czy zdołali uciec z płomieni... Nasze dzieciństwo, jak te domy, legło w gruzach. Wiedzieliśmy, że nasz kraj niszczą Niemcy.

W tym czasie ojciec mój wraz ze swoim niewielkim oddziałem I Pułku Strzelców Konnych został skierowany do obrony przyczółka mostowego w Górze Kalwarii. Ze względu na nierówne siły, jego obrona okazała się niemożliwa i przysłano saperów z Garwolina, którzy wysadzili most. Garstka ułanów została odesłana w stronę Lubelszczyzny. Konno, z wozem taborowym, bez osłony i ciężkiej broni gonili oni swoją armię. Po dotarciu do Kamienia Koszyrskiego mój ojciec dowiedział się o upadku Warszawy. Ta wiadomość dotarła za pośrednictwem radia, które miał nauczyciel w szkole, gdzie garwolińscy ułani nocowali.

To był dla żołnierzy trudny moment. Musieli podjąć decyzję, czy poddać się Niemcom, czy jechać dalej i dołączyć do swojej armii. Wybrali te drugie rozwiązanie i ruszyli na wschód. Opowiadałam to już wiele razy w swoim życiu – klacz ojca, która była koniem niezwykle posłusznym, a ojciec na niej prowadził nawet defiladę przed Piłsudskim, na jednym z mostków stanęła i w żaden sposób nie chciała iść dalej. Ojciec, który przez całe życie miał przedziwną intuicję, powiedział do żołnierzy: *Sluchajcie. To jest znak, że jednak nie mamy iść na wschód.* Wtedy zdecydowali, że każdy z nich pójdzie w swoją stronę.

W domu martwiłyśmy się o ojca. Nie wiedzieliśmy, co się z nim dzieje. Wkrótce zaczęli do nas napływać uciekinierzy z tzw. Pomorza, okolic Bydgoszczy, gdzie było stosunkowo dużo osadników niemieckich. Oni prowokowali Polaków, chcieli im pokazać, kto tu teraz rządzi. Ci ludzie, z całymi rodzinami u nas się zatrzymywali. Mieszkali w domu byłej właścicielki naszego majątku. I dla nich matka musiała zorganizować wyżywienie.

W tym czasie ojciec przysłał wiadomość przez jakiegoś posłańca, a być może resztkami poczty, że mamusia ma się spakować i z całym możliwym do zabrania ruchomym dobytkiem uciekać z tej wschodniej części Lubelszczyzny w rodzinne swe strony, w Kieleckie.

Mama zorganizowała pakowanie rzeczy i ucieczkę z Sobiboru. Została szefem wprawy. Pieniądze były już wtedy podejrzane i przypuszczam, że krowy, świny, które posiadaliśmy, poszły dla tych ludzi, którzy posłużyli nam jako furmani. To było dwóch

mężczyzn, na dwóch wozach konnych. Te wozy były nieduże – jeden drabiniasty, a drugi w deskach. Na ten w deskach dało się jakoś upchać nasze rzeczy, ale na drabiniasty dużo nie weszło, a trzeba było zabrać także worki z owsem i pęk siana dla koni.

Z naszą „wakacyjną” rodziną, furmanami, naszą nianką wyruszyliśmy w Kieleckie na początku października 1939 roku. Do wsi Przewodny mieliśmy ok. 300-400 km. Nie mieliśmy map, nie znaliśmy terenu. Poruszaliśmy się polnymi drogami. Jak udało nam się zanoćować pod dachem, to było wspaniale. Ale na ogół nie udawało się, bo takich uciekinierów jak my było pełno. Jedni spali przy koniach, inni pod wozami. Ludzie masowo uciekali z północy, z różnych miejscowości, z miasteczek, bombardowanych miast na południe, w głąb Lubelskiego. Pamiętam taką noc, w której otworzyłam oczy i widziałam na niebie gwiazdy, a na buzi szron. Nasza podróż trwała przeszło dwa tygodnie.

Mama zawsze próbowała nas gdzieś ulokować. Dwory były jednak przepełnione. W jednym, po długich błaganiach, udało się nam zostać na noc. Wpuszczono nas na strych. Na strychu tym nocowały koty i było pełno pcheł. Te pchły nie szły tak na dorosłych, jak na dzieci. Myśmy nie zmrużyły oka, przez całą noc ryczałyśmy, tak nas pocięły. Mamusia siedziała przy nas i próbowała je wyłapywać.

Przed tym dworem w parku, w krzakach schowany był samolot. Pamiętam go do dziś. To był mały, sportowy samolot, pomalowany na czerwono.

Leciał on gdzieś na wschód, ale zabrakło paliwa i pilot zmuszony był lądować.

Potem nocowaliśmy u jakichś gospodarzy w stodole. Gospodyni podała nam na stół mleko – wspaniałe, wiejskie, gorące mleko, ale w naczyniu, którym był nocnik. Prawdziwy nocnik z jednym uchem. Ona była dumna z tego, że taki fajny garnek udało się jej kupić na jarmarku. Moi kuzyni tak się z tego śmiali i tręcali łokciami. Ale mleko było dobre i „garnuszek” był czysty, i byliśmy wdzięczni tej gospodyni, która podzieliła się z nami mlekiem od swoje krowy.

Tak po mału każdego dnia pokonywaliśmy kilkanaście kilometrów. Konie w czasie drogi musiały odpoczywać. Któregoś dnia dojechaliśmy do drewnianego mostu na rzece Wieprz, na którym stała straż niemiecka. Jeden z nich spytał się mojej mamusi, czy ma broń. Mamusia była odważną kobietą i powiedziała, że nie. Ale brat cioteczny Wojtek wiedział, że to nieprawda,

że mamusia schowała rewolwer głęboko pod dywan. Podszedł do wozu, ukradkiem wyciągnął broń i wsunął sobie pod kurtkę. Poszedł pięć kroków dalej i wyrzucił broń w pole, w łąciny ziemniaków. Niemcy obejrzeni wozy i przepuścili nas przez Wieprz. Przez Wisłę przepławialiśmy się wynajętą łódką, a konie przechodziły w bród. Szczegółów nie pamiętam.

Droga, którą pokonywaliśmy była długa, piaszczysta i niebezpieczna. Bardzo często szliśmy pieszo. Konie nieraz nie były w stanie uciągnąć załadowanych naszym dobytkiem wozów, a co dopiero z ludźmi. Ten, kto był zmęczony przysiadł się na brzeg wozu. Tak robiła nasza mamusia, która była w ciąży. Od czasu do czasu siadała gdzieś na szczebelku wozu drabiniastego.

I tak dojechaliśmy do miejscowości,

same sobie. Ich mieszkania w Poznaniu zajęli Niemcy. Tę rzeszę ludzi trzeba było wyżywić. Babcia moja dzieliła się tym co miała, ale „miastowi” byli niezadowoleni, że tak mało dostają masła. Myśleli, że na wsi jest wszystko i wszystkiego jest w bród. Nie zdawali sobie sprawy, ile to trzeba trudu, ile mleka, żeby wyprodukować masło, by dla każdego choć trochę starczyło. I tak naprawdę do teraz ludzie nie rozumieją, skąd to jedzenie się bierze.

W Przewodach nie widzieliśmy jeszcze Niemców. Niebezpieczeństwo dla nas stanowiły tzw. bandy. Byli to ludzie z dalszych lub bliższych wsi, którzy chcieli skorzystać na rozprężeniu społecznym. W czasie, gdy byliśmy w majątku dziazków przeżyliśmy dwie wizyty bandytów, którzy przychodzili i obierali z czego się da ten wówczas biedny dwór.

gdzie znajdowała się stacja kolejowa. Stąd, kto mógł pojechał dalej pociągiem do Jędrzejowa. Z Jędrzejowa mamusia wysłała depeszę do moich dziadków Sowińskich, którzy mieli majątek we wsi Przewodny, oddalony o ok. 22 km.

Kiedy dojechaliśmy na miejsce, na ganek dworu dziadków stał i czekał na nas już nasz ojciec. Dotarł tu szybciej, ponieważ jechał wierzchem. Te Przewodny oddalone były od większych miast, znajdowały się na uboczu. Majątek moich dziadków był piękny, ponieważ dziadek był wspaniałym gospodarzem. Pilnował tego miejsca i doskonale nim zarządzał. Kiedyś była taka uroczystość u Prezydenta Mościckiego, na którą zostali zaproszeni najlepsi gospodarze z okolicznych dworów. I mój dziadek też w niej uczestniczył.

W Przewodach też przechowywało się mnóstwo ludzi. Były m.in. rodziny z Poznańskiego, które zostały w te strony wywiezione przez Niemców i pozostawione

Pamiętam taki obrazek, kiedy staliśmy pod ścianą, a bandyci poszukiwali łupów. Widzę mojego ojca, postawnego i przystojnego mężczyznę, z moją małą siostrą Madzią na ręku... ubranego w długą damską koszulę nocną. Ojciec przyjechał tu bez własnych rzeczy. Siostry mojej mamusi pożyczyły mu koszulę, a były to wysokie i postawne kobiety.

Bandytom wszystko się przydawało, do tego stopnia, że w całym domu zostały tylko 1-2 łyżki. Wujek, który miał dryg do robienia różnych rzeczy, z lipowej deski wyciął drewniane łyżki i my tymi drewnianymi łyżkami śmiejąc się siorbaliśmy zupę.

W Przewodach byliśmy tylko do czasu urodzenia mojej siostry. W połowie maja 1940 roku wyjechaliśmy do Warszawy. Ojciec był w Warszawie wychowany. Tam miał rodzinę, tam miał znajomości i większe możliwości.

Czy wiesz, że...

Karol II, król Rumunii wraz z następcą tronu księciem Michałem i siostrą królewską podczas wizyty w Polsce w 1937 roku wzięli udział w wielkich uroczystościach wojskowych, które odbyły się w Biedrusku.

Wizyta w Biedrusku Jego Królewskiej Mości Karola II, jak i same przygotowania do niej stały się wydarzeniami bezprecedensowymi. Dla tych, którzy w nich uczestniczyli był to wielki honor i zaszczyt.

Tak o pamiętnym, historycznym wydarzeniu, które odegrało się na błoniach Biedruska pisał Florian Jernas, sierżant – podchorąży rezerwy 57 pp. w książeczce wydanej z okazji pierwszej rocznicy wizyty króla: „Wiadomość o mającym nastąpić przyjęciu godności honorowego szefa naszego 57 pp. przez J. K. M. Karola II, króla Rumunii – wywarła na nas wrażenie piorunujące. (...) Odtąd piękne łąki podbiedruskie, tonące w powodzi różnokolorowego kwiecica i okolone konturami dalekich lasów zaroily się oddziałami żołnierskimi, zapamiętałe ćwiczącymi krok defiladowy i chwytami bronią”.

W wigilię przyjazdu Króla 28 czerwca 1937 roku, Biedrusko i sąsiednie miejscowości przybrały wygląd odświętny, co zrelacjonował podchorąży rezerwy: „(...) Z poczetem sztandarowym na czele, ruszyła nasza kompania honorowa przy rażnych dźwiękach ślicznie ubranej orkiestry, na dworzec bolechowski. Szliśmy tą samą drogą, co zwykle, lecz jakąś inną wydawała się nam ona dziś! Nie tylko dlatego, że świeży, żółty żwir złożył się na niej, ani dlatego, że co kilkadziesiąt metrów z obu stron szosy wystrzelały w górę białe maszty z polskimi i rumuńskimi flagami na przemian... Nie dlatego, że na moście pyszniła się w zieleni i chorągwiach ogromna brama triumfalna, ani dlatego, że w Promnicach, wsi podbiedruskiej, chaty jaśniały bardziej niż zwykle, gdyż je świeżo pobielono wapnem. Droga ta wydawała nam się inną, gdyż wiodła dziś do przeżyć niezwykłych”.

Na tę okazję uroczyste przyozdobiony został także dworzec w Bolechowie. Stację zdobiły zielone girlandy oraz flagi na masztach zakończonych lub stylizowanych orłem bądź herbem królewskim królestwa Rumunii, a na znamienitych gości czekał purpurowy dywan.

Pociąg królewski udekorowany zielenią i chorągwiemi na stację w Bolechowie wjechał o godz. 6.10 – donosiły „Nowiny Codzienne”. „Po powitaniu na dworcu przybyli odjechali samochodami do Biedruska. Tu Król w towarzystwie Marszałka Śmigłego-Rydzia i otaczających ich osobistości

przyglądał się ćwiczeniom wojskowym do godz. 9.45”.

Po zakończeniu ćwiczeń Król udał się na odpoczynek do zameczku w Biedrusku, a 57 pułk do Trzuskotowa, gdzie odbyła się niezwykle ważna uroczystość. „Zbliżało się południe i było przeraźliwie gorąco, bo słońce nie skąpiło swych blasków. Z dala już roily się trybuny wypełnione tłumami publiczności. Kraśniały jaskrawe toalety pań, czerniły się ciemne ubrania panów i lśniły mundury oficerów naszych i zagranicznych” – wspominał podchorąży Florian Jernas.

Natomiast „Nowiny Codzienne” tak pisały o tym wydarzeniu: „W międzyczasie wojska ustawiły się do szyku, rozwiniętym w kilku rzutach. 57-my pułk piechoty wyglądał wspaniale, mimo że oddziały już od godz. 3-ciej rano brały udział w forsownych ćwiczeniach. Nadjechał Król z Marszał-

ŹRÓDŁO: ZBIORY NAC

kiem Śmigłym-Rydzem i innymi osobistościami. Wojsko sprezentowało broń, orkiestra odegrała hymn rumuński. Z trybun dla publiczności zerwały się okrzyki entuzjazmu, na samochód Króla padał deszcz kwiatów. Do wysiadającego z samochodu Króla podszedł dowódca pułku i złożył raport. Król stanął przed frontem pułku i

zawołał po polsku: „Czołem żołnierze”. Padła odpowiedź: „Czołem Wasza Królewska Mość!”. Następnie Marszałek Śmigły-Rydz odczytał orędzie Prezydenta RP o nadaniu Królowi Rumunii szefostwa 57 p.p., po czym dokument ten wręczył Monarsze. Wojsko w tym momencie sprezentowało broń, a orkiestra odegrała hymn narodowy polski. Odtąd pułk nosi nazwę: „57 p.p. im. Króla Karola II”. Następnie dowódca pułku płk. Grodzki wygłosił w imieniu żołnierzy przemówienie do Króla, jako szefa pułku.

Po czym adiutant królewski po rumuńsku odczytał orędzie Króla, nadające pułkowi order „Michała Walecznego” III klasy za waleczność i brawurę bojową. Tekst polski orędzia odczytał gen. Knoll-Kownacki. W przerwach zrywały się raz po raz entuzjastyczne okrzyki publiczności, po zakończeniu zaś uroczystości na błoniach olbrzymiego placu ćwiczeń wojsko wiwatowało na cześć swego nowego Szefa”. Wiwatowała także publiczność na trybunach, a dzieci obsypywały kwiatami kolumnę samochodów udającą się wraz z Królem do Biedruska na krótki odpoczynek.

„W czasie, kiedy król przebywał w zameczku biedruskim, gdzie odpoczywając, przebierał się w mundur polowy polskiego pułkownika – pułk nasz sfrontowany w prawo przesunął się o kilkaset metrów w kierunku na Trzuskotowo – skąd miała się odbyć defilada” – zamieścił w swej jubileuszowej publikacji podchorąży rezerwy Florian Jernas. „(...) Nasz 57 pp. Im. Karola II, króla Wielkiej Rumunii, który rozpoczął defiladę, był długo przez króla salutowany na sposób polski, oraz gorąco oklaskiwany przez publiczność. Jeśli mowa o trybunach to trzeba jeszcze uzupełnić, że król stał na specjalnie dla niego przygotowanej trybunie w towarzystwie marszałka Rydzia-Śmigłego i ks. Michała (następca tronu Króla Rumunii).

Z wizytą w partnerskiej gminie

W weekend 22-24 października delegacja gminy Suchy Las gościła w partnerskiej gminie Tamási na Węgrzech.

Głównym punktem wizyty były uroczystości z okazji Węgierskiego Święta Narodowego, upamiętniającego zryw przeciwko Sowietaom 23 października 1956 roku. Powstanie zakończyło się niepowodzeniem, a w wyniku walk życie straciło co najmniej 2,5 tys. Węgrów.

Po złożeniu kwiatów pod pomnikiem ofiar powstania, delegacja wzięła udział w przedstawieniu teatralnym oraz uroczystej gali wręczenia nagród zasłużonym mieszkańcom. Burmistrz Tamási Porga Ferenc nagrodę wręczył również burmistrzowi

Isernhagen Arpadowi Bogya, jako podziękowanie za wieloletnią udaną współpracę partnerską między gminami.

Ponadto w ramach programu wizyty partnerskiej, delegacje Suchego Lasu i Isernhagen odwiedziły nowe obiekty w Tamási – Centrum Ekologiczne Dám Pont oraz Dom Sportu – miejsce spotkań i aktywizacji mieszkańców.

Dziękujemy przyjaciółom z Tamási za niezwykle miłe przyjęcie naszej delegacji i do zobaczenia w przyszłym roku w Suchym Lesie!

Małgorzata Dawidowska

Za nimi stali: minister spraw wojskowych, gen. Kasprzycki, szef sztabu głównego gen. Stachiewicz, minister spraw zagranicznych pułk. Bek, oraz wiceminister gen. Głuchowski. W prawo od trybuny królewskiej ciągnęła się trybuna dla generalicji, oficerów sztabowych i attaché wojskowych – a w głębi olbrzymia trybuna dla publiczności”.

Przed znamienitymi gośćmi i publicznością zaprezentowały się szwadrony szkoły podchorążych kawalerii, 7 pułku strzelców konnych, 15 pułku ułanów poznańskich i 17 pułku ułanów leszczyńskich.

„Widok należy do niezapomnianych. Opętany pęd koni, błysk lans i szabel w złotych obłokach kurzawy, raz po raz śmigające na lancach chorągiewki – stwarzały obraz, którego żaden pędzel na płótno przenieść nie potrafi. A potem w takim samym galopie – tak samo wielkie wywołując wrażenie przemknęła artyleria konna, kończąc tę niezwykle efektowną rewie” – opisywał podchorąży Jernas. „Generał Knoll, Dca Korpusu, konno podjechał do trybuny królewskiej, zameldował Monarsze koniec defilady. Kilka chwil i król Karol II w towarzystwie marszałka Rydza-Śmigłego zasiedli w samochodzie. Księżę Michał i dostojnicy polscy, rumuńscy zajęli miejsca w następnych samochodach i znów korowód samochodów ruszył w stronę Biedruska. Znów entuzjastyczne okrzyki z trybun – i dzieci, które zatrzymując samochody, rzuciły kwiaty na króla Karola, marszałka Rydza-Śmigłego i księcia Michała. (...) Po przyjeździe do Biedruska, król odpoczął w specjalnie przygotowanych dla niego salonach, po czym na werandzie kasyna oficerskiego dca pułku Grodzki przedstawiał kolejno wszystkich oficerów, którzy się niezwykle okazale prezentowali. Król w serdecznej rozmowie, każdemu podawał rękę. Następnie króla, marszałka Rydza-Śmigłego, następcę tronu i zaproszonych gości, korpus oficerski 57 pp. podejmował śniadaniem, w czasie którego gen. Knoll-Kownacki, wygłosił piękne przemówienie w języku francuskim”.

Po śniadaniu i krótkim odpoczynku, Król w towarzystwie Marszałka i Księcia oraz dostojników polskich i rumuńskich udał się na stację kolejową w Bolechowie, skąd po uroczystym pożegnaniu powrócił do Warszawy.

Zebrała Barbara Stachowiak

FOT. M. DAWIDOWSKA

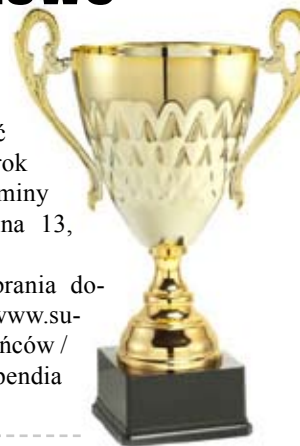
Stypendia i nagrody sportowe

Stypendia sportowe oraz nagrody za osiągnięte wyniki sportowe mogą być przyznawane zawodnikom reprezentującym lub promującym Gminę Suchy Las, zgodnie z regulaminami zamieszczonymi w Uchwale nr L/531/14 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 sierpnia 2014 r. oraz Uchwale nr L/530/14 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 sierpnia 2014 r.

Nagrody sportowe mogą być przyznawane także trenerom oraz osobom wyróżniającym się w działalności sportowej na rzecz gminy Suchy Las.

Wnioski o przyznanie nagrody lub stypendium sportowego należy składać do 15 listopada na rok kolejny w Urzędzie Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 13, 62-002 Suchy Las.

Dokumenty do pobrania dostępne są na stronie: www.suchylas.pl / Dla mieszkańców / Sport i rekreacja / Stypendia i nagrody.

Klub szachowy Delfin

rozpoczyna indywidualne szkolenia szachowe.

Zapraszamy także chętnych do udziału w rozgrywkach szachowych o mistrzostwo klubu szachowego Delfin.

Kontakt
Janusz Domik
500 716 469

Gościnne dożynki po węgiersku

Tamási, Regöly, to miejsca dobrze znane członkom towarzystwa polsko-węgierskiego w gminie Suchy Las. Serdeczna, niebywała gościnność ich mieszkańców wciąż cieszy i zaskakuje, zwłaszcza wyjeżdżających po raz pierwszy.

We wrześniu tego roku w wyjeździe na Węgry brali udział Chłudowianie, których Ferenc Porga, burmistrz Tamási, zaprosił do udziału w tamtejszych dożynkach. Zespół reprezentowała grupa Rajlender, czyli rodzice i dziadkowie naszych tancerzy oraz kapela w składzie: Karolina Kocik, Zdzisław Pruchniak i Miłosz Wojcieszak. W drodze na Węgry przez dwa dni zwiedzaliśmy Wiedeń. To bardzo ciekawe i piękne miasto dzięki fantastycznej pani przewodnik zyskało jeszcze więcej uroku.

Jak za każdym razem Csaba Kelemen, burmistrz Regöly, gdzie mieszkaliśmy, zapewnił swoim gościom wiele atrakcji i zwiedzania. Osobiście oprowadzał nas po zabytkowym Tihany, miasteczku pięknie położonym nad Balatonem. Tam wszystko jest lawendowe – pola, lody, samochody i wszędzie ten cudny zapach. W ciekawym muzeum i małej fabryczce zapoznaliśmy się z dawnym i obecnym procesem powstawania olejków, wód, mydeł. Zrobiliśmy też lawendowe zakupy. Zwiedzaliśmy założone w 1055 roku opactwo benedyktyńskie, które ze względu na swoje walory historyczne i artystyczne jest dużą atrakcją turystyczną. Podobała nam się pięknie położona, oryginalna Droga Krzyżowa. Na obiad Pan Csaba zaprosił nas do klimatycznej tawerny, pod dachami

z winogron. Okoń prosto z Balatonu, „pływający” w białym węgierskim winie, był wyśmienity, a upalna, letnia pogoda oraz nasze dobre nastroje dopełniały sielskiej atmosfery.

Dla nas, tancerzy, najwspanialszy jednak był udział w dożynkach w Tamási,

trochę innych niż u nas, bo z jednym winogronowym wieńcem, który prezentował sam Gospodarz, czyli Ferenc Porga. Jak na dożynki i kraj południowy przystało, korowód był długi i kolorowy, z występami ulicznymi nie tylko zespołów tanecznych, ale i sportowych. Tancerki węgierskie były w bogatych, pięknych strojach, nas nieco

zaskakujących, bowiem spódnice na biodrach były rozbudowane do granic możliwości – taka gigantyczna kobiecość. Oprócz licznie zgromadzonych widzów, występom cierpliwie przyglądały się pieski z pewnej fundacji, również biorące udział w paradzie. Dwukrotnie tańczyliśmy dość długo wspólny taniec węgierski. Największe wyzwanie przy tym ponad 30-stopniowym upale mieli nasi muzycy, którzy przemierzali kilometry grając i śpiewając. Podczas parady zaprezentowaliśmy tańce Górnego Śląska, a na scenę przebraliśmy się w kontusze, aby przedstawić Kurdesz – układ z polonezem i mazurem. Bardzo cieszyły nas gorące brawa publiczności i liczne prośby o wspólne zdjęcie. Bawił nas także podziw dla naszej wytrzymałości w „zimowym” ubraniu. Nasza niestrudzona kapela grała i śpiewała na wspólnych wieczorach w Regöly. Podczas tych jakże serdecznych spotkań, na prośbę gospodarzy, obowiązkowym tańcem był wspólny polonez, a do śpiewu zagrzewała nas wszechobecna palinka.

W drodze powrotnej, wspaniałym i duchowym zwieńczeniem naszej podróży był udział we mszy św. z Papieżem Franciszkiem. W tym ogromnym, dobrze przez Węgrów zorganizowanym przedsięwzięciu, pomagał nam niestrudzony, przemęły József Vegh – „dobry duszek” Regöly.

W imieniu wszystkich uczestników serdecznie dziękuję Państwu Marysi i Przemkowi Winieckim za zorganizowanie tak wspaniałej wyprawy, a władzom Gminy Suchy Las za finansowe wsparcie wyjazdu.

Renata Banaszewska
ZPIT Chłudowianie

Propagowanie Kultury Biskupiańskiej na terenie wsi Chłudowo

W tym roku nasz zespół wziął udział w programie „EtnoPolska 2021” Narodowego Centrum Kultury, w ramach którego realizowaliśmy projekt: „Propagowanie Kultury Biskupiańskiej na terenie wsi Chłudowo”.

Program EtnoPolska skierowany jest do społeczności lokalnych i regionalnych, które skupiają się na kultywowaniu tradycji i służy temu, by rozwijać i upowszechniać wiedzę na temat tradycyjnych wartości społeczności oddalonych od większych ośrodków kulturalnych.

W naszym projekcie zajęliśmy się biskupią, czyli mikroregionem kulturowym obejmującym Krobię i 12 miejscowości wokół niej. Poprzez warsztaty taneczno-muzyczne prezentujące zabawy i obyczaje Biskupian, a także prelekcję dotyczącą historii regionu, kultury i dorobku naszych przodków, chcieliśmy przybliżyć miesz-

kańcom zabawy i obyczaje Biskupian. Podczas warsztatów przygotowaliśmy układ oparty na Podkoziółku, czyli zabawie odbywającej się w ostatni dzień karnawału. W radosny sposób, łącząc taniec i niełatwy śpiew, w gwarze biskupiańskiej, ukazujemy widzom ten zanikający zwyczaj.

Innowacje w naszym przedszkolu

Więcej widzieć, słyszeć i czuć w przyrodzie – NATURALna potrzeba każdego dziecka jest to hasło przewodnie innowacji prowadzonej w naszym przedszkolu w roku szkolnym 2021/2022.

Kiedy dzieci mają bezpośredni kontakt z przyrodą, wtedy nagle wychodzi z nich cała ich siła.

Maria Montessori

Cokolwiek dziecko poznaje – to zawsze zaczyna od poznawania świata, a tym światem jest najbliższe otoczenie. Zdecydowałyśmy się realizować wyżej wymieniony temat innowacji, ponieważ, obserwując dzieci zauważyłyśmy jak ważny dla nich jest kontakt z naturą.

Nasze przedszkolaki lubią spacerować i uczestniczyć w wycieczkach przyrodniczych. Dzięki temu z większą radością i zainteresowaniem wchodzą w działania związane z realizacją zajęć. W różnych środowiskach np. las, łąka, staw dzieci mają

możliwość bezpośredniej obserwacji roślin i zwierząt. Przedszkole w Golęczewie położone jest w miejscu bogatym przyrodniczo. Otaczające nas ekosystemy to cenne źródło do realizacji tematyki związanej z naturą.

Podstawowym założeniem naszej innowacji jest stwarzanie możliwości aktywnego zdobywania wiedzy, stymulowanie dziecięcej aktywności w kierunku poznania i zrozumienia otaczającej przyrody.

Decydując się na taką tematykę, wyznaczyłyśmy sobie następujące cele:

- Przebywanie i działanie w świecie przyrody;
- Rozwijanie aktywności twórczej, kreatywności i indywidualnych zainteresowań;
- Rozbudzanie motywacji do działania, obserwowania, doświadczania i tworzenia;
- Uważliwanie na piękno przyrody;
- Wyrabianie tolerancji do wszystkiego co żyje;
- Kształtowanie poczucia własnej wartości i przydatności dla środowiska.

Wszelkie działania podejmowane w ramach realizacji innowacji opiszemy w następujących artykułach.

Agata Klementowicz
Justyna Szymańska – Mikołajczak
Magdalena Roszak
Julia Żuberek

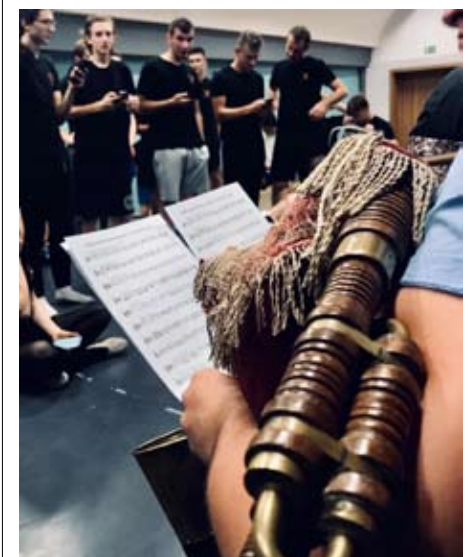
Realizując te warsztaty chcemy poprzez zabawę i taniec rozwinąć wiedzę i wrażliwość społeczności lokalnej, przypomnieć, że gry, zabawy i taniec są ważnym elementem łączącym pokolenia, oraz wpłynąć na świadomość dziedzictwa kulturowego dzieci, młodzieży i dorosłych zamieszku-

jących naszą wieś.

Dzięki zaangażowaniu naszych choreografów i muzyków, a przede wszystkim dzięki ogromnej wiedzy regionalisty pana Piotra Kulki, wszystkie założenia projektu zostały zrealizowane z sukcesem, a stworzony na potrzeby Zespołu układ na stałe

wpisze się w nasz repertuar i mamy nadzieję ocali od zapomnienia wspaniałą biskupińską tradycję.

ZPiT Chludowianie

Dzień Głośnego Czytania

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania obchodziliśmy 29 września. Data ta nie jest przypadkowa, jest to dzień urodzin jednej z najbardziej znanych polskich autorek książek dla dzieci, Janiny Porazińskiej.

Ta piękna inicjatywa zapoczątkowana została w 2001 roku przez Polską Izbę Książki, zaś jej celem było propagowanie czytelnictwa wśród najmłodszych odbiorców.

W naszej bibliotece, uczniowie klas 1-3 mogli wysłuchać Głośnego Czytania w wykonaniu zaproszonych gości. W świat wierszy Jana Brzechwy i Juliana Tuwima wprowadziły słuchaczy panie Magdalena Kolaszińska oraz Bożena Kulas. Dzieci miały okazję odegrać scenkę z „Żurawia i Czapli” oraz poznać najnowsze przygody Hani Humorek i jej przyjaciół.

Nasi najmłodsi uczniowie wzięli udział w małym quizie do-

tyczącym bohaterów książek dla dzieci, z którym poradzili sobie rewelacyjnie. Mieli również okazję odpowiedzieć na bardzo

ważne pytanie, a mianowicie, jaką wartość mają książki i co daje nam ich czytanie?

Uczniowie prześcigali się w pomysłach, ale najczęściej pojawiały się stwierdzenia, że głośne czytanie to sposób na spędzenie wolnego czasu z najbliższymi, czytanie rozwija wyobraźnię dzieci i uczy zasad poprawnej pisowni.

Głośne Czytanie zawitało również do świetlicy szkolnej, gdzie uczniowie mogli narysować ulubione postaci z książek, kolorowali specjalnie przygotowane karty pracy i co najważniejsze wsłuchiwali się w głośne czytanie nauczycieli.

To miłe święto na dobre zagościło w murach naszej szkoły, z pewnością spotkamy się z tej okazji w przyszłym roku. Wszystkim, którzy włączyli się w obchody Dnia Głośnego Czytania serdecznie dziękujemy!

Anna Budna
Justyna Marciniak
Julia Karolczak

Dzień Chłopca w innym stylu

Co przyciąga dzieci do nauki, do poznawania świata? Co powoduje, że lepiej zapamiętują, że mają wewnętrzną motywację do podejmowania wyzwań? Odpowiedź jest banalna – emocjonalne i sprawcze zaangażowanie. Taki właśnie Dzień Chłopaka przeżyły dzieci z grupy „Żółwiki” z Prywatnego Przedszkola „Wesoły Delfinek”.

Poza wspólnymi zabawami przy muzyce, złożeniu życzeń i wręczeniu upominków chłopcom, czekała też na wszystkich kulinarna niespodzianka – pieczenie gofrów. Każdy miał szansę wykazać się precyzją i finezją w odmierzaniu składników (kubkiem, łyżką i łyżeczką oraz szczyptą), dodawaniu jajek bez skorupki do masy, przelewaniu mleka, wody, oleju i mieszania wszystkiego.

Przy okazji „Żółwiki” dowiedziały się, jakie są zasady BHP przy obsługiwaniu gorącej gofrownicy, co zrobić przy oparzeniach i jak przygotować stanowisko pracy

oraz siebie żeby było czysto i higienicznie. W tak miły, smaczny i pożyteczny sposób dzieci ćwiczyły: matematykę, motorykę małą, logiczne myślenie oraz dobrze się bawiły. Wszystko, co najlepsze w pigułce, zakończone zostało degustacją gofrów z owocami, dżemem i cukrem pudrem.

Zachęcam wszystkich rodziców do spędzania czasu ze swoimi pociechami w kuchni. Wspólne pieczenie, gotowanie łączy, umacnia rodzinne więzi, a przy okazji trenuje umysł.

Joanna Osman
wychowawca grupy „Żółwiki”

ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. 7 PUŁKU STRZELCÓW KONNYCH WLKP. W BIEDRUSKU

Dzień Edukacji Narodowej

To święto nie tylko nauczycieli, ale wszystkich osób związanych z edukacją – pedagogów, uczniów i pracowników szkoły. W tym roku w Szkole Podstawowej w Zespole Szkół w Biedrusku obchodziliśmy je inaczej niż zwykle.

Odbyły się spotkania w dwóch grupach wiekowych: najpierw klasy 1-3, potem 4-8. Tosia i Maja przypomniały, dlaczego święto obchodzimy 14 października. Kacper odczytał odezwę do uczniów, a Nadia

piękny wiersz. Był świetny układ taneczny w wykonaniu dziewcząt z klas 7a i 7b, występ siódmoklasistów grających na flażoletach i śpiewających piosenkę, wreszcie pokaz mody na każdą porę roku i stroju

galowego zaprezentowany przez dzieci z klas młodszych, oraz dynamiczny taniec wszystkich chętnych pod kierunkiem pań z firmy Hajdasz. Na koniec Rada Rodziców zaprosiła nauczycieli i pracowników szkoły na słodki poczęstunek w ślicznie udekorowanej sali.

Za wszystkie życziwe słowa, uśmiechy, kwiaty i upominki serdecznie dziękujemy!

Jolanta Jedynak

PRYWATNA SP NR 1 W BIEDRUSKU

Żółty jesienny liść

W Prywatnej Szkole Podstawowej w Biedrusku 23 września świętowaliśmy Dzień Spadającego Liścia.

Zrobiło się bardzo kolorowo. Uczniowie i nauczyciele we wspaniałych strojach i nakryciach głowy z dumą prezentowali się na szkolnych korytarzach. Wszyscy w nagrodę otrzymali kolorowy ołówek w barwach jesieni.

Każda z klas 0-3 wybrała się na jesienny spacer w poszukiwaniu śladów tej pięknej pory roku. Pani Jesień zostawiła bowiem każdej klasie zadania do wykonania.

Mamy nadzieję, że jesień „której zawdzięczamy, że kiedyś kwitły bzy” w swych pięknych słonecznych barwach gości u nas na długo.

Aneta Kołat

Wojt Gminy Suchy Las
zaprasza
do udziału w konkursie ekologicznym

Na zwycięzców
czekają
atrakcyjne
nagrody :-)

**Konkurs Ekologiczny
"RecykLINGOWE Dekoracje
Ogrodowe"**

Termin nadsyłania prac:
03.11.2021 r.
Ogłoszenie wyników:
16.11.2021 r.

Konkurs skierowany jest
do dzieci
ze szkół podstawowych
według 2 kategorii:
- przedszkolaki w wieku 6 lat,
- klasy I-III.

Prace należy dostarczyć do Referatu Oświaty i Sportu
Suchy Las, ul. Szkolna 7, 62-002 Suchy Las, 1 piętro
Regulamin konkursu dostępny
na stronie www.suchylas.pl

W bibliotece SP2 gramy i czytamy!

Nareszcie! Nadszedł nowy rok szkolny i mogliśmy w końcu uruchomić nasz, misternie przygotowany od ponad pół roku, plan na zgamifikowanie działań biblioteki w kwestii promocji czytelnictwa.

Ale po kolei, bo może nie każdy spotkał się z pojęciem gamifikacji? My osobiście zetknęliśmy się z nim pierwszy raz na targach edukacyjnych w Poznaniu półtora roku temu, podczas wystąpienia dr. Wojciecha Glaca z Gdańska.

Zatem – najpierw mała definicja: Gamifikacja, gryfikacja – polega na wykorzystaniu mechanizmów znanych z gier do zwiększenia zaangażowania i motywacji w osiąganiu wyznaczonego celu. Wykorzystuje takie elementy jak: rankingi, wyzwania, współzawodnictwo, pokonywanie kolejnych poziomów trudności, zdobywanie punktów i odznak.

Nasze pierwsze próby tylko częściowo opierały się na strategiach stosowanych w grywalizacji, ale ponieważ „chwyciły” (i to jak chwyciły!), wiedziałyśmy, że warto porwać się na coś większego.

Zaczęło się od podjęcia akcji Biblioteki w Szkole – w styczniu 2020 roku furorę

wśród czytelników zrobił bilet powrotny do biblioteki. W maju ruszyliśmy z własnym pomysłem – historycznym projektem „Trzy kroki w przeszłość”, który również sprawdził się doskonale.

Jeszcze wiosną tego roku zdecydowaliśmy się na stworzenie gry online na platformie MamBoGram, z zamiarem uruchomienia jej w roku szkolnym 2021/22. Postanowiliśmy, jak pilnie uczennice, spełnić wszystkie zalecenia pana Wojtka – dobrać właściwą fabułę, opracować rangi, odznaki... Nie korzystałyśmy z tych proponowanych przez program, a przygotowałyśmy je same w Canvie.

W naszej gamifikacji wykorzystaliśmy motywy detektywistyczne, chcąc zmobilizować czytelników do przeczytania 10 książek w semestrze, w tym większości... wybranych przez nas. Tak tym razem istotne jest dla nas, żeby uczniowie przeczytali pewne pozycje, na których nam zależy. Do

tego trzeba jeszcze wykonać pięć zadań i jest szansa na uzyskanie tytułu „członka loży zaczytanych detektywów”. Nasza gamifikacja trwa całe pierwsze półrocze. Jakie będą efekty? Zobaczmy!

Jeśli macie ochotę, zajrzyjcie do naszej gry – zaczytani-detektywi.mambogram.pl. Jest przygotowana dla uczniów klas 4-8.

Dla czytelników z klas 1-3 przygotowaliśmy gamifikację w prostszej wersji, z wykorzystaniem papierowego indeksu wykonanego w Canvie. Indeksy można odbierać w bibliotece.

Monika Jabłuszewska
Justyna Rudomina

Zabierz książkę na wakacje!

We wrześniu z radością rozstrzygnęliśmy wakacyjny konkurs fotograficzny z książką w tle, ogłoszony w czerwcu.

W tym roku nagrody w konkursie „Zabierz książkę na wakacje!” przyznałyśmy w trzech kategoriach.

I. Najdalsza odległość, którą pokonała książka na terenie Polski.

I m-ce: niepokonany **Jan Polaszewski**, który co roku kasuje wszystkich, bo wyjeżdża w **Bieszczady**. Odległość z Suchego Lasu liczona do Połoniny Wetlińskiej wynosi **726 km**.

II m-ce: **Weronika Wojtkowiak**, która odpoczywała w **Murzasiczlu**, czyli **574 km** od Suchego Lasu.

III m-ce: **Julia Borska**, która bawiła się z książką w **Energylandii**, oddalonej od Suchego Lasu o **452 km** oraz **Maks Kazmierowski**, który wdrapał się z książką na **Trójmorski Wierch (345 km)**.

II. Egzotyczne miejsce, w którym wypozywała książka.

I m-ce: **Bartosz Kowalski**

II m-ce: **Konstancja Cel**

III m-ce: **Patrycja Cel**

III. Zdjęcie artystyczne z książką.

I m-ce: **Mateusz Molski**

II m-ce: **Jan Sęk-Stachowiak**

III m-ce: **Zofia Dutkowska**

A teraz najprzyjemniejsze! Wreszcie możemy obejrzeć piękne zdjęcia z wakacyjnego wycieczki, a co najważniejsze – zobaczyć, że książka towarzyszyła naszym Czytelnikom w podróży.

Justyna Rudomina
Monika Jabłuszewska

Mamy to! 15 tysięcy dla SP2

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 jest programem uchwalonym na lata 2021-2025 przez Radę Ministrów w celu poprawy stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego, stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy” – tak oficjalnie czytamy na stronie gov.pl. W praktyce jest to po prostu fantastyczna okazja do wzbogacenia księgozbioru bibliotecznego o nowości wydawnicze.

Nasza szkoła starała się o takie wsparcie finansowe już po raz drugi – i po raz drugi napisany przez nas projekt został docenio-

nieje także możliwość zakupienia wyposażenia bibliotecznego oraz przeznaczenia części funduszy na promocję czytelnictwa na przykład w formie spotkań autorskich, co zamierzamy już wkrótce z radością wykorzystać.

Teraz przed nami te najradośniejsze chwile: kupowanie dobrej literatury dla dzieci i młodzieży, praca z czytelnikiem, konkursy, projekty i próba wyjaśnienia wielkiego paradoksu:

ny! Dzięki temu możemy kolejne 15 tys. zł (w tym 3 tys. zł wkładu własnego Gminy Suchy Las) przeznaczyć na wyczekiwane przez czytelników tytuły. W tej edycji ist-

mimo setek nowych książek półki często świecą pustkami!

Justyna Rudomina
Monika Jabłuszewska

„Zwiadowcy” – „Misja Suchy Las”

Jeszcze podczas wakacji spodobała nam się akcja wydawnictwa „Jaguar”, polegająca na spopularyzowaniu serii książek dla dzieci i młodzieży „Zwiadowcy” Johna Flanagana.

Mamy wśród naszych czytelników wielu fanów „Zwiadowców”, więc było jasne, że włączymy się do działań! Tak uczyniliśmy i działa się naprawdę wiele.

Na początku w głowach pań z biblioteki narodził się pomysł na biblioteczny „pokój zagadek” – swoisty escape room z wykorzystaniem kodów QR. W wyniku wziętej (i radosnej!) pracy powstał scenariusz, zadania interaktywne na Wordwall, autorska „karta zwiadowcy” i... ogromna chęć, żeby jak najszybciej wciągnąć w świat zagadek naszych czytelników.

W zwiadowców zamienili się uczniowie klasy IVa. Podzieleni na drużyny, zaopatrzeni w czytniki, dzielnie poszukiwali ukrytych na terenie biblioteki kodów, odkrywali zadania i spisywali na kartach kolejne litery prowadzące na hasła. Nie było łatwo! Niektóre zadania trzeba było wykonywać kilkakrotnie, coraz bardziej uważnie, by uzyskać pożądane wyrazy. Na szczęście czasowa wystawa książek Flanagana w bibliotece przychodziła nieco z pomocą. Emocji było co niemiara.

Dosłownie kilka minut przed dzwonkiem udało się odkryć hasło jednej z drużyn. Można tylko sobie wyobrazić szczęście „młodych zwiadowców”, gdy okazało się, że hasło jest prawidłowe i otwiera dostęp do „skarbu Gorlanu”. Potem już były tylko uśmiechy, gratulacje i radość z odkrywania zawartości „skrzyni”.

Ale to nie koniec działań! Wraz z miłośnikami serii stworzyliśmy film promujący „Zwiadowców” www.youtube.com/watch?v=P2jif4LNsCw. Wyszedł, naszym zdaniem, świetnie! Teraz zostaje już tylko podziękować wydawnictwu „Jaguar” za świetny pomysł i zaprosić naszych czytelników do biblioteki. Po „Zwiadowców”, oczywiście!

Justyna Rudomina
Monika Jabłuszewska

Konkurs rozstrzygnięty. NASI ZWIADOWCY NAGRODZENI!

Z radością informujemy, że dzięki zaangażowaniu naszych Czytelników w projekt „Zwiadowcy. Misja Suchy Las” udało nam się zdobyć jedną z głównych nagród w konkursie organizowanym przez Wydawnictwo Jaguar „Przygoda ze zwiadowcami”. Nagroda główna, tj. „skrzynia skarbów zwiadowców” wkrótce dotrze do naszej szkoły.

Pasowanie na czytelników

czyli o tym, jak Królowa Śnieżka i Zła Królowa zaczęły pracę w bibliotece

13 września po godz. 10:00 rano w klasach pierwszych nagle otwierają się drzwi i do sali wpada wystraszona Królowa Śnieżka, po czym chowa się w popłochu za ostatnią ławką. Chwilę po niej pomieszczenie odwiedza Zła Królowa (przebrana dla niepoznaki za handlarzkę jabłek) i pyta pierwszoklasistów o to, czy nie widzieli przypadkiem Śnieżki...

Nie, to nie scenariusz baśni, ale symboliczne przyjęcie do grona czytelników uczniów klasy pierwszej ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Suchym Lesie. Szybko okazuje się bowiem, że Królowa Śnieżka i Zła Królowa opuściły swoją bajkę i pracują razem w bibliotece, i chcą wypożyczać dzieciom książki.

Później przyszedł czas na kolejne punkty programu, czyli przekazanie dzieciom kart motywacyjnych wydawnictwa Egmont (seria „Czytam sobie” jest doskonała dla początkujących czytelników!), omówienie Kodeksu Czytelnika oraz akcję Wylosuj sobie „Czytam sobie”. Uczniowie z koszyka Królowy wybrali jeden egzemplarz z serii, a ten powędrował na ich konto biblioteczne jako pierwszy tytuł przeznaczony do samodzielnej lektury.

Dzieci przeczuwały chyba, że wydarzy się tego dnia coś niezwykłego, bo były odświętnie ubrane, znały zasady obchodzenia się z książką, a nawet przygotowały paniom z biblioteki piękne laurki. A wszystko to w przesympatycznej atmosferze, pełnej uśmiechów, emocji i wspólnych zdjęć. Czytanie ma moc!

Królowa Śnieżka i Zła Królowa,
czyli Justyna Rudomina
i Monika Jabłuszewska

Red Box Piłkarska Akademia

Chcesz grać w piłkę nożną i wesoło, sportowo spędzać czas? Zapraszamy do nas.

Szkolenie dzieci i młodzieży w Red Box Piłkarskiej Akademii

Wiele mówimy i piszemy o szkoleniu dzieci i młodzieży, jak ważne jest nie tylko uczestniczenie w meczach Wielkopolskiego Związku Piłki Nożnej, ale także w szeregu imprez, które dzieją się wokół Piłkarskiej Akademii.

W październiku zakończyło się jedno z takich wydarzeń – Red Box Junior Liga, w której przez cztery weekendy, w pięknej jesiennej scenerii młodzi piłkarze toczyli sportowe potyczki. W imprezie wzięło udział ponad 500 zawodników z czterech roczników, rozgrywając 200 meczów, strzelając ponad 2000 bramek. Na zakończenie każdy zespół otrzymał pamiątkowy puchar, a zawodnik pamiątkowy medal. Warto też podkreślić, że Liga Red Box Junior rozgrywana jest pod patronatem Wielkopolskiego Związku Piłki Nożnej i jego Prezesa Pawła Wojtali. Jest tym samym wspaniałą alternatywą dla samych rozgrywek związkowych i daje możliwość częstszego grania w piłkę i zdobywania szlifów w praktyce meczowej. Sama liga, jak zwykle, odbywała się według przepisów Polskiego Związku Piłki Nożnej, czyli bez punktacji za mecze. Red Box Junior Liga to uzupełnienie oferty rozgrywek przy WZPN, a udział w takich wydarzeniach to dodatkowa forma szkolenia dzieci i młodzieży. Dla prawidłowego rozwoju trzeba zapewnić młodym piłkarzom jak najwięcej możliwości doskonalenia techniki i nabywania doświadczeń na boisku, z innym niż na co dzień przeciwnikiem. Na wiosnę chcemy jeszcze ulepszyć naszą ligę, szczegóły wkrótce.

Serdecznie zapraszamy do udziału i treningów w naszej Red Box Akademii Piłkarskiej, gdzie na młodych sportowców czeka szereg dodatkowych atrakcji i treningów mentalnych!

Szczegóły na www.redboxpilkarskaakademia.pl.

XII Turniej Mikołajkowy 4/5 grudnia

Po ostatnich publikacjach o grudniowym Turnieju Mikołajkowym telefony w siedzibie Stowarzyszenia dosłownie się urywały. Chcieliśmy zorganizować imprezę dla 24 zespołów w rocznikach 2011, 2012, 2013, 2014, ale mimo tego, że do turnieju zostało jeszcze półtora miesiąca, to miejsc brakowało. Chcąc dać możliwość uczestnictwa wszystkim chętnym drużynom zmieniliśmy formułę turnieju i ostatecznie weźmie w nim udział 48 zespołów, co oznacza że ponad 600 (!) uczestników zagra w tym niesamowitym przedsięwzięciu piłkarskim.

W sucholeskiej hali GOS będziemy gościć zespoły z Gniezna, Parzęczewa,

Witkowa, Stęszewa, Katowic, Dopiewa, Poznania, Rokietnicy, Kostrzyna, Skórzewa i innych miast i gmin. Naszą gminę będą reprezentować dzieci z Red Box Piłkarskiej Akademii z Suchego Lasu, Biedruska, Gołęczewa i Złotnik. Wystąpią również redboxiarze z Poznania. Zapowiada się wspaniała impreza!

Turniej Mikołajkowy to obok nasze-

go turnieju charytatywnego z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy, największa impreza piłkarska w gminie Suchy Las. Jak zawsze dla każdego zawodnika będą okolicznościowe medale, a dla zespołów okazałe puchary. I – przede wszystkim – gwarantowane sportowe emocje!

Turniej Mikołajkowy oprócz typowo sportowego charakteru, ma również wymiar społeczny. Corocznie organizujemy akcję „Świąteczny Red Box dla potrzebujących”, polegającą na tym, że dochód z turnieju oraz loterii odbywającej się podczas jego trwania przekazujemy na zakup paczek dla rodzin o niskim statusie materialnym w naszej gminie. Członkowie naszego Stowarzyszenia rozwożą podarunki w Wigilię. Wspieramy również osobę chorą na cukrzycę.

Każdy może pomóc w tej szlachetnej inicjatywie poprzez zakup cegiełek, wygrywając przy okazji atrakcyjne nagrody. To wszystko będzie się dziać na naszym XII Turnieju Mikołajkowym 4/5 grudnia!!!

Cieszymy się, że jak co roku patronat nad naszym turniejem objął wójt Grzegorz Wojtera. Jak zawsze możemy liczyć na wsparcie Gminy Suchy Las, Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchym Lesie, firm: Mercedes Benz Duda Cars, PAG, Red Box Group, GT Sport. Partnerem wszystkich naszych turniejów jest Wielkopolski Zwią-

zek Piłki Nożnej oraz Prezes WZPN Paweł Wojtala.

Wyjazd Red Box Piłkarskiej Akademii na mecz Lecha Poznań

Dzięki współpracy Red Box ze świetnie grającym Lechem Poznań, nie mogło nas zabraknąć na stadionie przy Bułgarskiej. Chłop-

cy z rocznika 2013 i młodszy, pod opieką trenera Bartka Bzowego, wybrali się na mecz. Nasza czerwona armia wspaniale kibicowała i dzięki temu Lech Poznań zasłużył pokonał przeciwnika. Dzieci cało i zdrowo wróciły z meczu, zachwycone grą i wspaniałą atmosferą na trybunach!!! Planujemy kolejne podobne wyjazdy naszych podopiecznych.

I Klubowy Turniej Piłkarski

Lista zespołów na I Klubowy Turniej Piłkarski jest już zamknięta. 12 grudnia zapraszamy do kibicowania w hali Gminnego Ośrodka Sportu, gdzie w silnie obsadzonym turnieju piłkarskim spotkają się najlepsze kluby IV, V, VI ligi: Kotwica Kórnik, Lipno Stęszew, Leśnik Margonin, GKS Dopiewo, Polonus Kazimierz Biskupi, Noteć Czarnków, Astra Krotoszyn, Iskra Szydłowo, Wielkopolska Komorniki, Sparta Oborniki. Naszą gminę będzie reprezentował silny zespół – Złoci Złotkowie. Zapraszamy!

I Turniej Halowy Piłkarski Oldboyów

11 grudnia odbędzie Turniej Oldboyów dla młodzieniaszków powyżej 35. roku życia. Ta impreza również odbędzie w hali Gminnego Ośrodka Sportu.

Lista jest już prawie pełna. Zostały jeszcze dwa ostatnie miejsca! Z powodu wielkiego zainteresowania tą imprezą, podjęliśmy decyzję o drugim terminie organizacji imprezy, czyli 15 stycznia 2022 roku. Zapraszamy do udziału. Warunek – wiek powyżej 35. roku życia.

Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Red Box – nadchodzące wydarzenia

- 4/5 grudnia 2021 – XII Turniej Mikołajkowy
- 11 grudnia 2021 – I Turniej Piłkarski dla Oldboyów powyżej 35. roku o Puchar Wójta Gminy Suchy Las
- 12 grudnia 2021 – I Klubowy Turniej Piłkarski o Puchar Wójta Gminy Suchy Las
- 15 stycznia 2022 – II Turniej Piłkarski dla Oldboyów powyżej 35. roku o Puchar Wójta Gminy Suchy Las
- 16 stycznia 2022 – Turniej Piłkarski dla dzieci i młodzieży
- 29 stycznia 2022 – XXI Turniej Firm dla dorosłych
- 30 stycznia 2022 – V Turniej z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy

Po szczegóły udziału i zgłoszeń na wszystkie wydarzenia zapraszamy do kontaktu telefonicznego: 730 99 24 78.

Red Box Piłkarska Akademia

Dobry początek sezonu – UKS ZŁOCI ZŁOTKOWO

Nowy sezon piłkarski A-klasy rozpoczął się dla UKS Złotych Złotkowo bardzo obiecująco. Można było zauważyć znaczną poprawę w grze zarówno w defensywie, jak i w ofensywie. Pozyskaliśmy wielu nowych zawodników o sporych umiejętnościach piłkarskich, którzy wnieśli do zespołu wiele świeżości.

W drużynie Złotych obserwujemy zdrową rywalizację, dzięki czemu wszyscy zawodnicy dają z siebie 100% na treningach i podczas meczów, co przekłada się na jakość gry naszej drużyny. Rywalizacja między zawodnikami nie wpływa negatywnie na relacje pomiędzy nimi, jesteśmy jak jedna wielka piłkarska rodzina. Trzymamy się zawsze razem i gdy jeden z nas potrzebuje wsparcia może liczyć na całą drużynę. Dlatego naszym mottem jest „Niemożliwe nie istnieje”. Zapraszamy na nasze mecze. Przyjdź, zobacz i kibicuj Złotym!

Krótkie relacje z meczów

W trzeciej kolejce Złoci wygrali na własnym boisku z Rzemieślnikiem Kwilcz 5:0. Początek meczu zapowiadał ciężką przeprawę, ale w 21 minucie pierwszej

jak powiedział nasz prezes: „Tylko ciężka praca spowoduje, że poprawimy własne błędy, które dostrzeżliśmy w przegranym meczu”.

W piątej kolejce Złoci rozegrali mecz na własnym boisku i pokazali na co naprawdę ich stać. Zawodnicy Orkana Objezierze schodzili z boiska ze smutnymi minami po zaaplikowaniu im dziewięciu bramek. W pierwszej połowie nic nie zapowiadało tak wysokiego wyniku. Do przerwy Złoci cieszyli się tylko z jedno bramkowego prowadzenia. W drugiej połowie gospodarze urządzili sobie festiwal strzelecki. Bramki wpadały niemal jedna po drugiej. Szczęśliwymi strzelcami okazali się: Robert Sieńko 14' i 54', Piotr Ksit 49', Mikołaj Gapa 61' i 86', Timur Chocieszyński 83' i 89', Dawid

wicz 20' oraz Aleks Silski w 92'.

W ósmej kolejce rozegraliśmy na boisku rywala mecz derbowy gminy Suchy Las z GKS Gołęczewo. Pokonaliśmy drużynę zza między 3:1. Mecz w naszym wykonaniu nie był oszałamiający, ale i takie spotkania się zdarzają. Cieszymy się z wygranej i będziemy wyciągać wnioski z gry, by w kolejnym meczu wszystko szło tak jak powinno. Dla naszej drużyny bramki zdobyli: Mikołaj Cyferkowski, Robert Sieńko i Eryk Kozikowski.

W tym czasie rozgrywaliśmy również mecze w ramach Pucharu Polski, w którym osiągnęliśmy przyzwoite wyniki. Doszli-

połowy inicjatywę przejęli Złoci Złotkowo i Michał Kugler strzelił gola dającego gospodarzom prowadzenie. W 40 minucie Mikołaj Cyferkowski podwyższył wynik na 2:0. W drugiej połowie Złoci poszli za ciosem i strzelili kolejne bramki – w 49 minucie ponownie Michał Kugler, a następnie w odstępnie jednej minuty, w 70 minucie Kuba Januszewicz i 71 minucie Aleks Silski. Złoci kolejny raz mogli świętować wygraną.

W czwartej kolejce rozegraliśmy wyjazdowe spotkanie z rywalem z samej czołówki rozgrywek, Zielonymi Gaj Mały i niestety ponieśliśmy pierwszą porażkę 0:2. Mecz był bardzo nerwowy i wyrównany, a obie drużyny walczyły do samego końca. Teraz czekamy na rewanż, który odbędzie się w 17 kolejce. Dzień po meczu frekwencja na treningu była wzorowa. Złoci przeanalizowali błędy, które popełnili, żeby nie powielać ich w kolejnych spotkaniach. Tak

Niedrich 88' oraz Sylwester Powalisz 90'.

Szósta kolejka przyniosła remis z drużyną KS Łopuchowo 0:0. Walka była zacięta, a obie drużyny miały swoje szanse na zdobycie bramki. Pogoda nie ułatwiała tego zadania, bowiem bardzo mocno wiało i piłka nie była prosta do utrzymania. W tym meczu na wielkie brawa zasłużył nasz bramkarz – Adrian Pruszczyński, który popisał się wspaniałymi interwencjami przy bardzo trudnych strzałach i to tylko dzięki niemu wywieźliśmy cenny punkt z trudnego terenu.

W siódmej kolejce Złoci uzyskali piąte zwycięstwo w tym sezonie, pokonując wysoko na własnym boisku Rokitę Rokietnica 5:1. Cały mecz był pod naszą kontrolą, a goście nie stwarzali groźnych sytuacji pod naszym polem bramkowym. W tej kolejce straciliśmy w tym sezonie pierwszego gola u siebie. Strzelcami w tym meczu byli: Mikołaj Cyferkowski 9' i 54', Kuba Janusz-

śmy do 1/4 finału, gdzie po bardzo wyrównanym meczu przegraliśmy z drużyną grającą dwa poziomy wyżej – Gromem Plewiska.

Wyniki z Pucharu Polski:

- Złoci Złotkowo 3:2 TLKS Zjednoczeni Trzemeszno
- Pogoń Książ Wielkopolski 1:2 Złoci Złotkowo
- Złoci Złotkowo 2:5 Grom Plewiska

Letnie przygotowania do sezonu zaowocowały dobrymi wynikami dzięki pozyskaniu nowego trenera. Paweł Rutkowski potrafi porządnie przygotować do każdego meczu swoich podopiecznych.

Celem naszej drużyny w tym sezonie jest awans do ligi okręgowej.

Jesteście ciekawi dalszych losów Złotych w rozgrywkach? Obserwujcie nas na naszej stronie na Facebooku: UKS Złoci Złotkowo.

UKS Złoci Złotkowo

SZTAB TRENERSKI NIEBIESKO-ŻÓŁTYCH

W ramach serii artykułów prezentujących naszą kadrę trenerską pora na francuską myśl szkoleniową.

STEPHANE WUTEZI, 37 lat, licencja trenerska UEFA B

Pojawił się w Suchym Lesie niepozornie. Kilka lat temu przyprowadził swoje dzieci na treningi. Od słowa do słowa i dał się poznać jako rodzic nieprzeciętny. Najpierw okazało się, że kariera piłkarska nie jest mu obca, a następnie wyszło na jaw, że warsztat trenerski to też dla niego nie nowość.

Francuz z Paryża, mama góralka (region Sabaudia), tata z Demokratycznej Republiki Konga. Na co dzień pracuje w branży modowej i w handlu zagranicznym. Trenerem jest od 2003 roku. Jako zawodnik grał na poziomie ogólnokrajowym we Francji w klubach takich jak Tours FC i Montrouge FC, skąd pochodzą między innymi Hatem Ben Arfa, Demba Ba, Marvin Martin, Ludovic Blas, Tiemoué Bakayoko. Poznał tam wielu uznanych trenerów, w tym osobę bardzo ważną w jego osobistym rozwoju. Jest nim Christian Pornin, który choć obecnie już na trenerskiej emeryturze, to często wymienia się go jako najważniejszego szkoleniowca wielu słynnych piłkarzy, wiele mu zawdzięcza choćby sam Didier Drogba.

Pierwszym klubem w piłkarskiej karierze Stephane był jednak CA Vitry (skąd po-

chodzą tacy zawodnicy jak Jeremy Menez, Bradley Locko i Cedric Bakambu), więc właśnie ten zespół nasz trener w najbliższej przyszłości chciałby zaprosić na turniej do Suchego Lasu.

W Polsce Stephane grał w kilku klubach

na poziomie rozgrywek wojewódzkich: GKS Dopiewo, Warta Międzychód, Sokół Rakoniewice oraz Polonia Poznań. Do Polski trafił w ramach programu Erasmus i Poznań tak mu się spodobał, że już nie chciał wracać do Paryża.

Jako trener pracował szkoląc trampkarzy i seniorów we Francji, gdzie uzyskał dyplom UEFA Grassroots C. Jako grający trener zdobył uniwersytecki tytuł mistrza Francji z drużyną Bordeaux. Pracował tak-

że w Anglii w akademii Davida Beckhama, w kategorii młodzik. Obecnie w Sucharach jest trenerem w kategorii orlik, gdzie szkoli drużynę zarówno dziewcząt, jak i chłopców.

Wierzy w piłkę nożną dla wszystkich. Wyznaje zasadę, że obecnie francuski futbol ma tak wysoką pozycję dzięki powszechnemu dostępowi do jego uprawiania, wszędzie gdzie się da i dla każdego chętnego. Piłka nożna ma być dla dziewcząt i chłopców, dla grubych i chudych, dla niskich i wysokich, dla Polaków i Francuzów, dla uchodźców, dla słabszych, ale także dla wybitnych, czyli dla wszystkich, którzy chcą mieć satysfakcję z gry. Jego pragnieniem jest zapisać się w pamięci swoich podopiecznych z Sucharów jako ten, który robił dużo błędów w języku polskim, ale był ważny w ich rozwoju jako trener i człowiek.

Jego ulubionym klubem jest Arsenal Londyn, podobnie zresztą jak jego synów grających w Sucharach. Kilka razy lecieli już razem do Londynu na mecze Kanonierów i choć nawet jest szalony na tym punkcie, to jego celem trenerskim jest po prostu popularyzacja piłki nożnej.

Trener Stephane niewątpliwie wnosi swój koloryt w naszą piłkarską społeczność w Suchym Lesie. Potrafi połączyć trening stricte piłkarski z nauką języka francuskiego. Cały czas uczy się polskiej mentalności, a my wciąż jesteśmy pod wrażeniem południowej energii trenera Stephane'a.

Mariusz Rembicki

Z cyklu PRZEDSTAWIAMY NASZĄ KADRĘ

PARZUCHOWSKI
BARTOSZ

3

PARZY
wiek: 31
obrońca

kluby:
TMS Suchary
Żłoci Żłotkowo
TMS Suchary Suchy Las

Na „tapetę” w tym miesiącu bierzemy kolejnego wychowanka Sucharów, a mianowicie Bartka Parzuchowskiego. Popularny PARZY wrócił do nas po 3-letniej przygodzie w Żłoty Żłotkowo. Bartka pamiętam jeszcze sprzed 10 lat, gdy wraz z Marciniem Świerzewskim, a później już z Maćkiem Wydmuchem tworzył żelazny trzon defensywny. Trzeba przyznać, że ówczesnie Parzy był dla wielu jednym z najlepszych, o ile nie najlepszym obrońcą A-klasy. Wysoki, silny, zdecydowany ... po prostu nie do przejścia. Na boisku skąta, a poza nim wesoty, spokojny gość. Dziś Bartek jest z nami drugi sezon po powrocie ze Żłotkowa i mamy ogromną nadzieję, że znów będzie tym Parzym, którego większość pamięta z pierwszego okresu sucholeskiej przygody.

Marcin Jaśkowiak

GRAJĄ SUCHARY

Runda jesienna sezonu 2021/2022 powoli finiszuje. Seniorska drużyna TMS Suchary Suchy Las pod wodzą nowego trenera Marka Jętczaka liczy na Wasz doping. Poniżej prezentujemy terminy najbliższych meczów seniorów.

- 31.10, g. 13:00 – Żłotkowo, ul. Żytnia, SUCHARY – UKS Śrem
- 7.11, g. 11:00 – Żłotkowo, ul. Żytnia, SUCHARY – Polonia Poznań
- 11.11 – Cielcza, SUCHARY – LZS Cielcza
- 13.11, g. 13:00 – Swarzędz, ul. Św. Marcina, Lider Swarzędz – SUCHARY
- 20.11, g. 13:00 – Żłotkowo, ul. Żytnia, SUCHARY – Lotnik Poznań

Poza seniorami dzielnie na boiskach ligowych poczyna sobie również sucharowa młodzież. Terminy spotkań ligowych drużyn młodzieżowych dostępne są na stronie www.suchary.com.pl. Zapraszamy na trybuny do gorącego doping. SUCHARY TO MY! MOŻEMY WSZYSTKO!

Gminne Biegi Przełajowe

W ramach akcji charytatywnej dla Ani – mieszkanki gminy, zmagającej się z ciężką chorobą, Zespół Szkół w Chłudowie 17 września zorganizował biegi przełajowe dla uczniów z gminy Suchy Las.

W imprezie uczestniczyła młodzież ze szkół z Biedruska, Chłudowa i Suchego Lasu. Uczniowie mieli do pokonania dystans 600 – 1200 m w zależności od wieku. Celem imprezy było wsparcie akcji charytatywnej poprzez zbieranie nakrętek, propagowanie biegania jako najbardziej dostępnej aktywnej formy spędzania wolnego czasu oraz umożliwienie współzawodnictwa sportowego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Suchy Las.

Oto nasi medaliści:

I miejsce: Erika Kamińska (Suchy Las SP 2), Oliwier Zabudzki (SL SP 2), Natalia Anders (SL SP 2), Bartłomiej Zaród (SL SP 2), Michalina Kwiatkowska (Suchy Las SP 1), Kamil Pietrzak (Biedrusko), Michalina Czachor (Chłudowo), Erwin Mysiak (Ch), Gabriela Straczyk (SL SP 2), Adam Sakwa (Ch).

II miejsce: Zuzanna Napierała (SL SP 1), Wojciech Błaszczyk (B), Laura Sabłyńska (B), Filip Wesołowski (B), Zuzanna Szaj (B), Gracjan Gawrych (Ch), Weronika Samolej (Ch), Mikołaj Napierała (Ch), Iwona Balcerek (Ch), Robert Lutomski (SL1).

III miejsce: Patrycja Pietrzak (B), Krzysztof Grachalski (SL SP 1), Marcelina Domin Ch, Maksymilian Zys (SL SP 2), Nicola Ohnsorge (Ch), Franek Przybylski (Ch), Zuzanna Schmidt (SL SP 1), Jakub Matuszak (B), Jagoda Nowak (B), Maks Hadyńska (SL SP 2).

W rywalizacji szkolnej I miejsce zdobyła Szkoła Podstawowa z Chłudowa, II miejsce Szkoła Podstawaowa nr 2 z Suchego Lasu, III miejsce Szkoła Podstawowa z Biedruska! GRATULUJEMY !!!

Jolanta Kasińska
Nauczyciel WF Zespołu Szkół w Chłudowie

Halowy Turniej Piłkarski DLA SKRZATÓW I ŻAKÓW

sobota 20.11.2021
Hala Sportowa GOS - Suchy Las, ul. Szkolna

godz. 8 - 10 | SKRZATY 2015/2016
godz. 10 - 12 | ŻAK 2013 - grupa zaawansowana
godz. 12 - 14 | ŻAK 2013 - grupa średniozaawansowana
godz. 14 - 16 | ŻAK 2014 - grupa zaawansowana
godz. 16 - 18 | ŻAK 2014 - grupa początkująca

system: każdy z każdym bez tabeli; dwa boiska do gry 4x4, 3x3
zapewniamy: medal dla każdego uczestnika, opiekę medyczną,
sporą ilość minut gry bez przestojów

ZAPRASZAMY NA TRYBUNY

REKLAMA

Rowery

Suchy Las

NAPRAWA ROWERÓW KOMIS

www.rowery-suchylas.com
ul. Borówkowa 26, 62-002 Suchy Las
tel. 604 239 055
e-mail: ignaszak@rowery-suchylas.com

Jak na Pyrę, to tylko do Zielątkowa

Tradycją już jest, że w październiku wszystkie drogi prowadzą do Zielątkowa. To tu bowiem organizowany jest Festyn Rodzinny – Rajd Rowerowy im. Leszka Roszczyka „Pieczona Pyra” Zielątkowo. Tegoroczny był niezwykle udany. Była wspaniała pogoda i atmosfera, niezwykle miłe i wzruszające akcenty, charytatywne zbiórki i licytacje. Oczywiście nie zabrakło też doskonałej kuchni i świetnej zabawy.

W tym roku imprezie przyświecała nieco inna konwencja. Nie było zorganizowanego rajdu, a każdy kto chciał wziąć udział w tym wydarzeniu do Zielątkowa przyjechał „na własną rękę”.

W Zielątkowie na polanie przy ulicy Sportowej na uczestników „Pieczonej Pyry” czekali jej organizatorzy – Koło Gospodyń Wiejskich Pieczona Pyra w Zielątkowie, OSP Zielątkowo i Rada Sołecka wsi Zielątkowo, którzy swoim gościom zapewнили moc atrakcji. Były konkursy i zabawy, ognisko z kiełbaskami i różne pyszności przygotowane przez zielątkowskie gospodynie. Pannie serwowały gzik z pyrami, smalec z pajdą chleba, kiszone ogórki, ciasta..., a do tego serdeczny uśmiech.

Rowerzyści i miłośnicy „Pieczonej Pyry” jak zwykle nie zawiedli i ku uciesze organizatorów licznie przybyli do Zielątkowa. Pojawiło się wielu stałych bywalców, a wśród nich pan Janusz z Poznania, który podkreślił, że już po raz kolejny bierze udział w tym wydarzeniu z kilku powodów – dla zdrowia, dla poznania nowych ludzi i spotkania znajomych. Byli także inicjatorzy „Pieczonej Pyry”, którzy przed 22 laty wpadli na pomysł październikowych spotkań na dwóch kółkach, w otoczeniu pięknej jesiennej przyrody i przez lata angażowali się w jej organizację. Państwo Grażyna i Ryszard Głowaccy, Pani Regina Roszczyk, a także

Pan Wojciech Szulc otrzymali pamiątkowe dyplomy i gorące brawa, którym towarzyszyło słowo: **DZIĘKUJEMY**.

To nie był jedyny piękny i wzruszający akcent zielątkowskiego festynu. Gospodynie z Gołęczewa i Przewodniczący Zarządu Osiedla Grzybowego zorganizowali zbiórkę dla 10-letniej Ani (www.siepomaga.pl/)

Anię, ale także Konrada (www.siepomaga.pl/konrad-piechocki) i Jarka (www.siepomaga.pl/jaroslav-stachowiak) po raz kolejny wsparli strażacy z OSP Zielątkowo.

Podczas październikowego spotkania zorganizowali licytację, na którą wystawili przyczepę pełną drzewa. Licytacja rozpoczęła się od kwoty 500 zł i nikt nie przypuszczał, że przyniesie aż tyle pozytywnych emocji. Tak stało się dzięki dwóm licytującym osobom. Pani Kasia i Pan Wojtek, mieszkańcy Zielątkowa, dzielnie podbijali stawki i ostatecznie postanowili, że drzewem się podzielą. Pan Wojtek zakończył licytację na kwocie 5 tys. zł, a Pani Kasia postanowiła dołożyć jeszcze od siebie 2,5 tys. zł! Pieniądze te zostały podzielone pomiędzy trzy wspomniane wcześniej osoby, a strażacy przekazali je osobiście!

Tegoroczna zielątkowska „Pieczona Pyra”, tak jak większość wydarzeń, odbyła się po rocznej przerwie spowodowanej obostrzeniami pandemicznymi. Wszyscy jednak mają nadzieję, że już za rok spotkają się na kolejnej jej edycji, oczywiście w tak

fantastycznym towarzystwie.

BS

FOT. B. STACHOWIAK

Optyk Michalak

Salony optyczne w Poznaniu od 1992 roku

Suchy Las, Plac Nowy Rynek 2, tel. 535 993 155
Zapraszamy pn - pt: 10:00 - 18:00

- Okulary na raty!
- Profesjonalne badanie wzroku
- Realizacja recept NFZ
- Markowe soczewki progresywne:
NIKON, JZO, ESSILOR
- Soczewki kontaktowe i płyny
- Atrakcyjne promocje (szczegóły w salonie)
- Wysoka jakość to nasz priorytet od 1992 roku

www.optykmichalak.pl

Zapraszamy do salonów OPTYK MICHALAK:

Poznań, Os. Bolesława Śmiałego 17
tel. 618 261 074 ■ Pn - Pt: 10:00 - 18:00, Sob 10:00 - 14:00

Poznań, Os. Marysieńki 25 (przychodnia Hipokrates)
tel. 618 255 158 ■ Pn - Pt: 9:00 - 17:00

Sklep Metalowy

szeroki asortyment

- ◆ śruby
- ◆ wkręty
- ◆ blachowkręty
- ◆ łączniki, płaskowniki
- ◆ kątowniki
- ◆ kołki
- ◆ piany montażowe
- ◆ rękawice ochronne
- ◆ maski FFP2 / KN95 / FFP3

MET-BUD

atrakcyjne ceny

62-002 Suchy Las,
ul. Borówkowa 24
tel. 61 652 24 17
tel. 886 434 606
biuro@met-bud.com
www.met-bud.com

Na rynku od 1991 r.

LABOLATORIUM TECHNIKI DENTYSTYCZNEJ

*Maciej
Gieranowski*
LABORATORIUM
TECHNIKI
DENTYSTYCZNEJ

- ekspresowe naprawy protez
- wykonywanie protez zębowych
- protezy elastyczne
- indywidualne szyny ochronne dla osób uprawiających sport

Suchy Las, Os. Poziomkowe 4, tel. 602 79 29 20
(róg ulic Truskawkowej i Jeżynowej)

Widzisz awarię kanalizacji deszczowej, zalanie,
podtopienie lub uszkodzony wąż?

**Dzwoń na wybrany numer telefonu, aby uzyskać pomoc
w swojej miejscowości.**

AQUANET

Suchy Las

Referat komunalny

618 926 533

618 926 262

ROMBUD

www.rombud.pl
DOMY ENERGOOSZCZĘDNE

- DOMY na sprzedaż
- KUPIĘ działki budowlane
- BUDOWA domów pod klucz
- PROJEKTOWANIE
- OPTYMALIZACJA kosztów budowy

Suchy Las • tel. 502 313 613 • www.rombud.pl

ZAKŁAD STOLARSKI

EXMEBLE

na każdy wymiar

Chludowo, ul. Nad Torem 15A
tel.: 602 249 728, 61 811 65 65

www.ex-meble.pl
piotr.nowicki@ex-meble.pl

AUTOMATYKA DO BRAM

Ogrodzenia – bramy

602 45 88 47

Chludowo, ul. Poznańska 19

SGB POZNAŃSKI BANK

Bezpieczny kredyt gotówkowy

z prowizją tylko 3,99%

Weź **5 000 zł**
i płać tylko **172 zł/mies.**

RRSO: 14,60%

Jesteś zainteresowany inną kwotą kredytu lub innymi usługami? Zapraszamy do naszych placówek:

- Poznań**, ul. Krzywoustego 3, tel. 61 859 88 10
- Suchy Las**, ul. Szkolna 16, tel. 61 812 52 81
- Rokietnica**, ul. Szamotulska 29, tel. 61 814 50 20
- Tarnowo Podgórne**, ul. Szkolna 1C, tel. 61 814 65 76
- Dopiewo**, ul. Konarzewska 12, tel. 61 814 80 21
- Komorniki**, ul. Poznańska 19A, tel. 61 810 76 14
- Luboń**, ul. Poniatowskiego 22, tel. 61 813 01 31

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 14,60%, całkowita kwota kredytu 22 885,58 zł, całkowita kwota do zapłaty 31 760,60 zł, oprocentowanie zmienne w skali roku wynosi 7,20%. Całkowity koszt kredytu 8 875,02 zł (w tym: prowizja 1 061,17 zł, odsetki od kredytu 5 164,85 zł, pozostałe koszty zabezpieczenia kredytu: 2 649,00 zł, w tym koszt ubezpieczenia na życie Kredytobiorcy: 2 649,00 zł za cały okres kredytowania). Spłata kredytu w 60 miesięcznych ratach równych pierwsza w wysokości 529,54 zł i każda kolejna 529,34 zł. Kalkulację sporządzono według danych na dzień 29.03.2021 r. przy założeniu: wypełnienia przez Bank i Kredytobiorcę zobowiązań wynikających z Regulaminu Promocji „Bezpieczny kredyt” Ostateczne warunki kredytowania uzależnione są od: wyniku oceny zdolności kredytowej klienta, daty wypłaty kredytu oraz terminu regulowania zobowiązania kredytowego.

www.pbs.poznan.pl

GRUBE

ul. Obornicka 14 a
62-002 SUCHY LAS
tel./fax 61 8115 515
e-mail: grube@grube.pl

STIHL

www.grube.pl • www.grube.stihl-online.pl

P.H.U. „OPALEK”

CHLUDOWO, ul. OBORNICKA 25

SKŁAD OPAŁU

- KOSTKA
- ORZECH
- EKOGRΟΣZKI:
*WESOŁA
*SKARBEK

WULKANIZACJA

- OSOBOWE
- DOSTAWCZE
- CIĘŻAROWE
- ROLNICZE

WYWÓZ NIECZYSTOŚCI

- NA TERENIE:
- POZNAŃ
 - SUCHY LAS
 - OBORNIKI

Możliwość płatności kartą

www.opal-lux.pl

tel.: 726 076 770

ODDAM W DZIERŻAWĘ LUB SPRZEDAM!

20-letnie centrum ogrodnicze,
zlokalizowane w dobrym punkcie
na terenie Poznania, stali klienci.

USŁUGI OGRODNICZE!

tel. 501 770 921